

Milla Karppinen

Suomessa marketeissa myynnissä olevat kissanruokabrändit

Vastaavatko kissanruokabrändien markkinointiväittämät todellisuutta?

Suomessa marketeissa myynnissä olevat kissanruokabrändit

Vastaavatko kissanruokabrändien markkinointiväittämät todellisuutta?

Milla Karppinen
Opinnäytetyö
Syksy 2022
Visuaalinen suunnittelu
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu

Viestinnän tutkinto-ohjelma, Visuaalisen suunnittelun suuntautumisvaihtoehto

Tekijä: Milla Karppinen

Opinnäytetyön nimi: Suomessa marketeissa myynnissä olevat kissanruokabrändit – Vastaavatko kissanruokabrändien markkinointiväittämät todellisuutta?

Työn ohjaaja: Tuukka Uusitalo

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Syksy 2022

Sivumäärä: 66

Yksi suuri valinta, jonka kissanomistajat tekevät joka päivä kissojensa puolesta, on se mitä kissat saavat ruoaksi. Aihe tälle tutkielmalle syntyi oman henkilökohtaisen kiinnostuksen kautta. Olen halunnut tutkia kissanruokien markkinointia jo pitkään, ja koin laajemmasta tutkimuksesta olevan mahdollisesti hyötyä muillekin aiheesta kiinnostuneille.

Tutkielman tavoitteena oli selvittää, miten hyvin kissojen lajityypilliset tarpeet on otettu huomioon kissanruokabrändien markkinoimissa kissanruoissa. Sen lisäksi tutkielmalla pyrin vastaamaan kysymykseen, miten kissanomistajat voivat tehdä parempia valintoja kissojensa puolesta. Käyn läpi kissojen historiaa, lajityypillisiä ja ei-niin-lajityypillisiä tarpeita sekä kissojen erilaisia ruokavalioita. Kerron mitkä tekijät vaikuttavat kissanomistajien ostopäätöksiin ja perehdyn syvemmin kissanruokien markkinointiin sekä markkinointiväittämiin. Tutkielmassa tuon esiin eläinalan asiantuntijoiden näkemyksiä ja Ruokaviraston säädöksiä pakkausmerkinnöistä. Rajaan kissanruokien tarkastelun kymmeneen yleisimpään Suomen marketeissa myytävään merkkiin ja keskityn aikuisille kissoille suunnattuihin märkäruokiin.

Tietoperustan rakensin hyödyntäen kissa-aiheista kirjallisuutta, kissan ravitsemukseen liittyvää tutkielmaa, kansainvälisiä artikkeleita, Ruokaviraston ja muiden lemmikinruokia valvovien viranomaisten sivuja sekä omaa asiantuntijuutta. Käyttämässäni verkkolähteissä oli saatavilla ajankohtaista tietoa lemmikinruoka-alan markkinointimenetelmistä.

Tutkimuskysymykseen vastatakseni vertailin kissan lajityypillisiä tarpeita ja epäsozivien ainesosien haitallisuutta kissanruokien tuotesisältöön. Tässä vertailussa oli otettava huomioon myös kissanruokabrändien markkinointiväittämät tarkastelun alla olevista tuotteista.

Tutkimustulosten mukaan kissanruokabrändien markkinointiväittämiin tulisi suhtautua kriittisesti, koska sisältö ei aina vastaa sitä, mitä kissanomistajille markkinoidaan. Kissanruokapakkauksen tuoteseloste on kannattavaa lukea ennen ostopäätöstä, vaikka helpoksi sen tulkitsemista ei ole tehty. Varmin tapa kissan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ylläpitämiseen olisi jäljitellä sen luonnollisen ravinnon ominaisuuksia, huomioon ottaen myös mahdolliset riskitekijät kissan elinympäristössä. Lemmikinomistajat ovat valveutuneempia, vaatiessaan terveellisempiä ruokia lemmikeilleen ja yritykset pyrkivät vastaamaan tähän tarpeeseen.

Asiasanat: kissaeläimet, lemmikkieläimet, kesykissa, kotikissa, ravinto, markkinointi, mainonta

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Communication, Option of Visual Communication

Author: Milla Karppinen

Title of thesis: Cat food brands sold in supermarkets in Finland – Do the marketing claims of cat food brands match the reality?

Supervisor: Tuukka Uusitalo

Term and year when the thesis was submitted: Fall 2022

Number of pages: 66

The aim of this thesis was to find out how well the species-typical needs of cats have been taken into account in the cat food industry. In addition to that, I aim to answer the question of how cat owners can make better choices for their cats.

To answer the thesis question, I compared the cat's species-typical needs and the harmfulness of unsuitable ingredients to the cat food products. In this comparison, the marketing claims of cat food brands are also an important factor.

According to the research results, the marketing claims of cat food brands should be approached critically, because the content does not always correspond to what is marketed to cat owners. It is worth reading the product description of the cat food package before buying it. The best way to maintain a cat's overall well-being would be to imitate cats' natural diet, but also taking into account possible risk factors in the cat's habitat. Pet owners are more aware, demanding healthier foods for their pets and companies are trying to meet this need.

Keywords: felines, pets, domestic cat, nutrition, marketing, advertising

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	7
2	KISSAN ALKUPERÄ JA NYKYAIKA	9
2.1	Kissojen tuhatvuotinen historia Suomessa.....	10
2.2	Kissojen heikko asema Suomessa	10
3	KISSAN LAJITYYPILLINEN RAVINTO	12
4	KISSAN EI-LAJITYYPILLINEN RAVINTO	14
4.1	Kuivaruoan ongelmat	15
4.2	Sokerin ongelmat	16
4.3	Proteiininpuutoksen ongelmat.....	16
5	KISSAN RUOKINTATOTTUMUKSET	17
5.1	Kissojen saalistuskäytös	17
5.2	Kissojen ruokintatapoja	18
5.3	Sisäkissojen ruokinta	19
5.4	Ulkokissojen ruokinta	19
5.5	Kissojen ruokavalionmuutos	20
6	OSTOPÄÄTÖKSEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT	21
7	KISSANRUOKABRÄNDIEN MARKKINOINTI	22
7.1	Lemmikkiruokien 4 luokkaa.....	22
7.2	Lemmikkiruokien trendit	23
7.3	Lemmikkiruokien markkinointikeinot.....	24
7.4	Lemmikkiruokien suurimmat kohderyhmät.....	27
8	VAIKEASELKOISET PAKKAUSMERKINNÄT	29
8.1	Kissanruokapakkauksien tiedot.....	29
8.2	Kissanruokapakkauksien säädökset	29
8.3	Kissanruokapakkauksien ryhmiä ja määriä	30
8.4	Kissanruokapakkauksien erikoistermit	31
9	KISSANRUOAT SUOMALAISSA KAUPOISSA	33
9.1	10 kissanruokamerkkiä ja markkinointiväittämiä	34
9.2	Latz	34
9.3	Friskies.....	36
9.4	Gourmet.....	38

9.5	Whiskas	40
9.6	Sheba.....	42
9.7	PrimaCat	44
9.8	Bilanx	46
9.9	Mjau	48
9.10	Miamor	49
9.11	Dagsmark.....	51
9.12	Tulokset	53
10	POHDINTAA	54
	LÄHTEET	57

1 JOHDANTO

Ollessani vielä lapsi elimme sellaista aikakautta, kun kissa miellettiin vahvasti helpoksi ja halvaksi lemmikiksi. Perheeseemme hankittiin silloin ensimmäinen kissanpentu. Kaupasta haettiin sitä kissanruokaa, joka oli edullista tai suosittua. Vanhemmalla iällä kissallamme todettiin hammasongelmia ja ylipainoa.

Muutettuani omilleni hankin rotukissoja, joiden kohdalla kuuntelin kissakasvattajien ruokintasuosituksia ja toimin niiden neuvojen varassa jonkin aikaa. Syötin silloin kalliimpia kissanruokia, joita eläintarvikeliikkeestä sai ja ruokaa oli aina tarjolla. Ajattelin näillä tekijöillä olevan suuri merkitys kissojen parempaan yleisvointiin, mutta niillä tuntui olevan päinvastainen vaikutus.

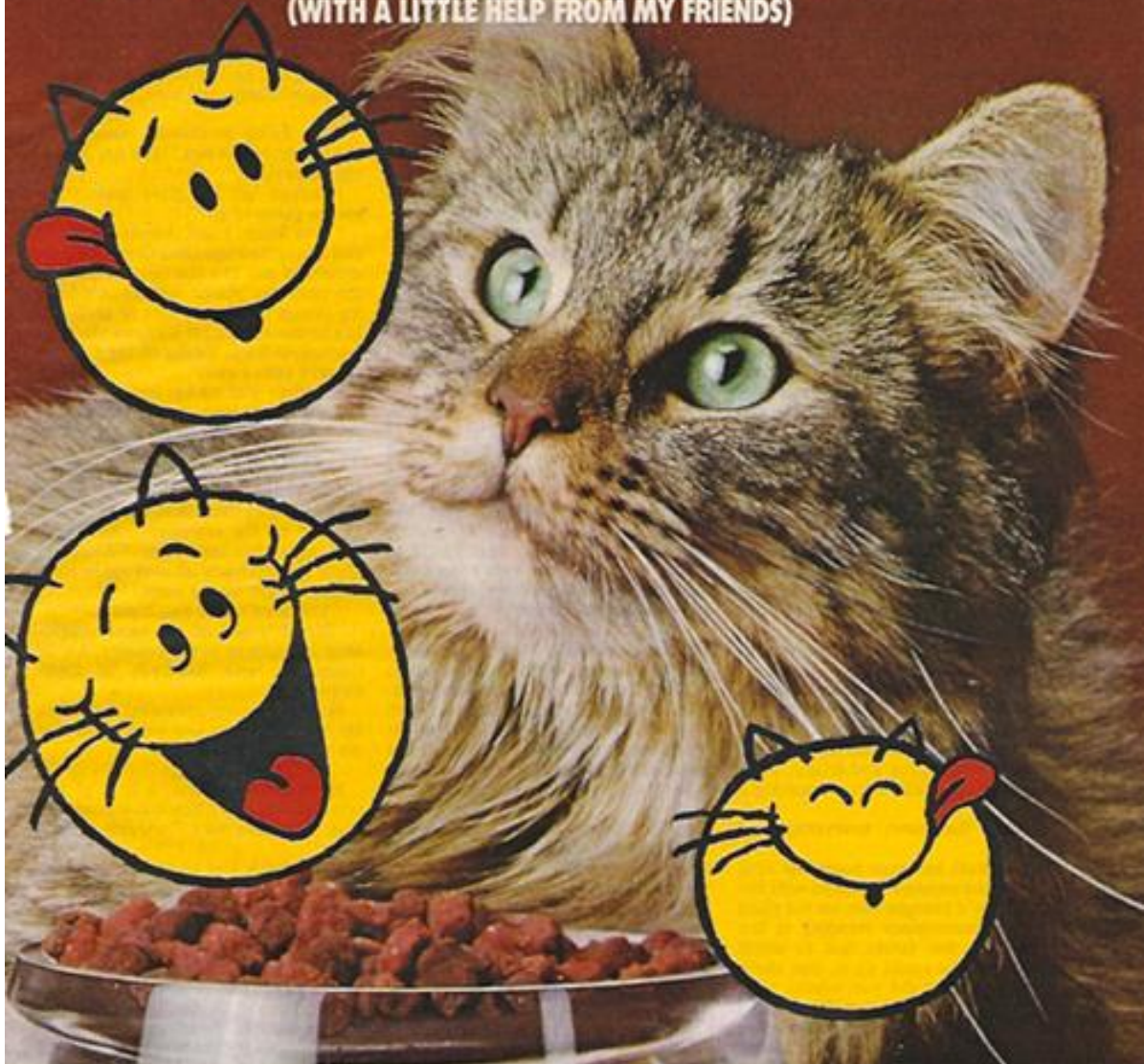
Aikuisiällä kiinnostuin eläinsuojelutyöstä ja aloin työskentelemään vapaaehtoisena kodittomien kissojen hyväksi. Perustimme ystävien kanssa eläinsuojeluyhdistyksen ja tähän päivään mennessä olen toiminut sijoituspaikkana yli sadalle kodittomalle kissalle. Internetin, kirjallisuuden, luentojen ja käytännön tekemisen kautta opin yhä enemmän kissojen ruokinnasta, aktivoinnista sekä hoidosta. Tutummaksi ovat tulleet myös kissojen sairaudet ja epäkohdat kissojen pidossa. Kaikkea oppimaani tietoa olen jakanut eteenpäin pääosin sosiaalisessa mediassa, jotta ihmiset välttäisivät sellaisia kissanhoitoon liittyviä virheitä, joita olen itsekin joskus tehnyt.

Tietoa, ja varsinkin päivitettyä tutkimustietoa kissoista, on nykyään saatavilla paljon helpommin kuin esimerkiksi 2000-luvun alussa. Nämä kaikki vuodet olen opiskellut omatoimisesti lisää kissojen hoidosta ja oppinut kuinka suuri rooli myös markkinoinnilla on tässä kaikessa.

Kissanruokabisnes on kokenut suuria harppauksia viime vuosina, kun kissanomistajat ovat alkaneet yhä enemmän kiinnittämään huomiota siihen, mitä he tarjoavat kissoilleen ruoaksi. Ennen vanhaan markettien hyllyillä ei ollut kuin muutamien isojen kissanruokabrändien tuotteita, mutta kysynnän kasvaessa myös tarjonta on monipuolistunut. Perehdyin tarkemmin valikoimissa olevien kissanruokien sisältöön ja markkinointimenetelmiin. Mitä meille kissanomistajille oikeasti myydään? Keskittyvätkö kaikki yritykset tuotekehityksessä kissan lajityypillisiin ravitsemuksellisiin tarpeisiin vai myyvätkö ne vain mielikuvaa onnellisesta kissasta kuten kuvassa 1? Mitä me kissanomistajat voimme tehdä, jotta kissat eläisivät todennäköisemmin pitkän ja terveen elämän?

HOW I BECAME A HAPPY CAT.

(WITH A LITTLE HELP FROM MY FRIENDS)

"It all happened the day my mommy brought home Happy Cat® brand cat food. That's when I got to meet my little friends. They told me the taste of Happy Cat would make me happy. Boy, were they ever right! Happy Cat is so moist and meaty tasting, every little bite fills my tummy with joy. And Happy Cat stays moist in the bowl, too. So I stay happy until the very last piece is gone. And that's what I call a happy ending."

MAKE YOUR CAT A HAPPY CAT.

Helping pets live longer, healthier lives™

© Ralston Purina Company, 1984

KUVA 1. Purinan Happy Cat -mainos vuodelta 1984. (Koenig 2009).

2 KISSAN ALKUPERÄ JA NYKYAIKA

Ihmisen ja kissan yhteinen elämä alkoi yli 10 000 vuotta sitten, kun kissan hyöty huomattiin maanviljelyksessä tuholaistorjuna. Nykyisen kesykissan sanotaan polveutuneen tuosta Lähi-idässä ihmisasutuksien lähellä hiipparoivasta afrikanvillikissasta, jonka ravinto lihansyöjänä koostuu hiiristä, rotista, muista pienistä nisäkkäistä, linnuista, matelijoista ja sammakkoeläimistä. Domestikaation myötä kissa levisi ihmisten matkassa ympäri maailmaa. (Pietiläinen 2016, 9–12 & SA-Venues 2022.)

Lemmikkieläinkulttuuri sai hieman vauhtia 1700-luvulla, kissojen rodunjalostus pääsi valloilleen 1800-luvulla ja lemmikkien ihannoiti alkoi kunnolla kukoistamaan vasta 1900-luvulla. Varakkaimmat ihmiset maksoivat taiteilijoille lemmikkiensä potreiteista. Kissoja alkoi näkymään maaseudun lisäksi enemmän kylissä ja kaupungeissa. Kissanäyttelyt alkoivat kiinnostamaan ihmisiä ja 1860-luvulla arvovaltaisissa julkaisuissa on sanottu kissarotuja olevan neljä – tai korkeintaan kahdeksan. (Pietiläinen 2016, 247–248, 285.)

Pietiläinen kertoo, että aikojen saatossa kissat kasvattivat suosiotaan postikorttien, maalauksien, mainosjulisteiden ja elokuvien keulahahmoina. Varsinkin kissavalokuvakorttien suosio paisui 1900-luvulla valtaviin mittasuhteisiin ja oli jonkin aikaa suosituin kuva-aihe. Samoihin aikoihin valkokankaan valloitti piirroshahmo Felix-kissa, joka päättyi myöhemmin myös kissanruokabrändin maskotiksi. Mainoksissa kissoja käytettiin yhä enemmän kotoisan ilmapiirin luomiseen ja kissojen asema on paljon muovautunut siitä, mitä se alun perin oli. (2016, 258–263.)

Gaines Food esitteli kissojen säilykeruoat 1930-luvulla. Toisen maailmansodan aikana metallia säännösteltiin, joten säilykkeiden saamattomuuden takia tuotanto siirtyi pääosin kuivaruokien valmistukseen. Sodan jälkeen talous alkoi kukoistamaan ja ihmisillä oli varaa lemmikkieläinruoan ylellisyyteen. Monet ihmisten ruokia valmistavat yritykset alkoivat valmistamaan myös enemmän lemmikinruokia. (Gates 2019.)

Kissojen yleistyminen sisäkissana on tapahtunut melko hiljattain. Merkittävänä syynä uuden aikakauden alkuun oli yhdysvaltalaisen Edward Lowen vuonna 1947 markkinoille tuoma kissanhiekka ja 1950-luvulla isojen firmojen Marsin sekä Purinan lanseeraamat kissojen purkkiruokat. (Cosgrove 2022, Purina 2022 & Mars 2022a). Hiekka-astioiden käyttöönotto ja uudet

ruokintatavat antoivat kissanomistajille mahdollisuuden pitää kissansa sisätiloissa. On kuitenkin vielä paljon sellaisia kissanomistajia, joiden kissat kulkevat ulkona vapaasti ja elävät entisaikojen roolissaan tuholaiden torjujana. (Kärki 2021).

2.1 Kissojen tuhatvuotinen historia Suomessa

Kissat saapuivat Suomeen rautakaudella yli tuhat vuotta sitten, mahdollisesti viikinkien matkassa. Entisaikojen maalaistalojen kissojen roolit jakoutuivat navetta- tai tupakissoihin. Navettakissat majailivat navetoissa ja olivat enemmän villiintyneitä, koska niiden tehtävä oli saalistaa jyrsijöitä ja pitää ne aitoista sekä ruokakomeroista kaukana. Kesymät tupakissat asuivat sisätiloissa ja ne olivat tarkoitettu enemmän talon väen iloksi. Jos kissa syystä tai toisesta katosi tai menehtyi, niin pian tilalle otettiin uusi. (Suomen maatalousmuseo Sarka 2022.)

Suomessa arvioidaan nykyään elävän jopa 1,3 miljoona kissaa. (Aamuset 2016). Kautta aikojen kissoja on leimattu yhteiskunnassamme hullujen kissanaisten lemmikeiksi, yksinäisten kumppaneiksi ja lastenkorvikkeiksi. Moni valitseekin ihmisen sijasta asuinkumppanikseen ja hoidettavakseen mieluummin kissan. (Murtomäki 2016, Jardieu 2022 & Volsche 2021.) Kissat ovat yleistyneet kaupunkilaisten seuralemmikkeinä ja trendin oletetaan jatkavan vain kasvuaan. (Korpela 2019).

Maaseudulla ja kaupungissa kissan asema on yhä tänäkin päivänä usein toisistaan poikkeava. Suomalaisilla on paikoittain se perinteinen näkökulma, että kissa kuuluu ulos liikkumaan vapaasti, vaikka sen tiedetään olevan vaarallisempaa kuin sisätiloissa eläminen. Suomalaisen kissoihin liittämät selitystavat ovat monitulkintaisia, tilannesidonnaisia ja muuttuvia, kertoo Maimanen. (Maimanen 2019.)

2.2 Kissojen heikko asema Suomessa

Suomen eläinsuojelun toiminnanjohtaja Kati White pitää ongelmallisena kissojen heikkoa arvostusta. Kati kertoo, kun esimerkiksi kissa päästetään vapaasti ulkoilemaan ja se katoaa, niin sitä ei lähdetä etsimään. Luonnonvarakeskuksen erityisasiantuntijan Tiina Kauppisen mukaan kissoja otetaan liian kevyin perustein ja niitä hylätään syystä tai toisesta, kun kissaa ei pystytä tai haluta pitää enää. (MTV Katsomo 2022.)

Vuoden 2019 alkupuolella Maa- ja metsätalousministeriö, SEY Suomen Eläinsuojelu ry ja Ruokavirasto laativat eläinlääkäreille suunnatun kyselyn, koskien kissojen hyvinvointia Suomessa. Kyselyyn vastasi 219 eläinlääkärää. Vakavimpina ongelmina vastaajat pitivät holtittomasti lisääntyviä kissoja, kissapopulaatioita, hylättyjä kissoja sekä laiminlyötyjä kotikissoja. Kissapopulaatio saa alkunsa leikkaamattomista kissoista, jotka lisääntyvät keskenään hallitsemattomasti ja sisäsiittoisesti, kunnes niitä on kymmenittäin tai sadoittain. (Salminen 2020.)

Raportissa tuotiin esiin myös se, kuinka ulkona yksin liikkuvaa kissaa kohtaavat moninkertaiset vaarat, kuten liikenne ja luonnonvaraiset petoeläimet. Vastaajien keskuudessa heräsi myös kysymys sisäkissojen elämänlaadusta, joiden hyvinvointia voivat uhata elintasosairaudet ja virikkeettömyys. Muut kissoihin liittyvät esille tulleet hyvinvointiongelmat ovat arvostuksen puute, eli asianmukaiseen hoitoon ei haluta panostaa, omistajien tietämättömyys kissojen tarpeista, vapaa ulkoilu, tarttuvat taudit, omistajan negatiivisten olosuhteiden vaikutus kissojen hyvinvointiin ja jalostuksen aiheuttamat terveysongelmat. (Salminen 2020.)

Vastaajat kokivat tärkeinä kehitystarpeina lainsäädännön kehittämisen, tunnistusmerkintä- ja rekisteröintipakon, ulkoilun sääntelyn, omistajalla olevien kissojen lukumäärän rajoittamisen, eläinten verkkokaupan rajoittamisen, haitalliseen jalostukseen puuttumisen, yhteistyön lisäämisen eri toimijoiden välillä ja taloudellisen arvon nostamisen. Kissojen arvostuksen lisääminen koettiin monella tapaa tärkeäksi, koska se on pääasiallinen syy moniin kissojen hyvinvointiongelmiin. (Salminen 2020.)

3 KISSAN LAJITYYPILLINEN RAVINTO

Proteiinit, rasvat, hiilihydraatit, vesi, vitamiinit ja kivennäisaineet ovat kuusi kissalle olennaista ravintoaineluokkaa. Kissat tarvitsevat oikeita ravintoaineita oikeissa suhteissa kasvaakseen, ylläpitääkseen kehoaan, ollakseen aktiivisia ja ehkäistäkseen sairauksia tai vammoja sekä toipuakseen niistä. (Coates 2021.)

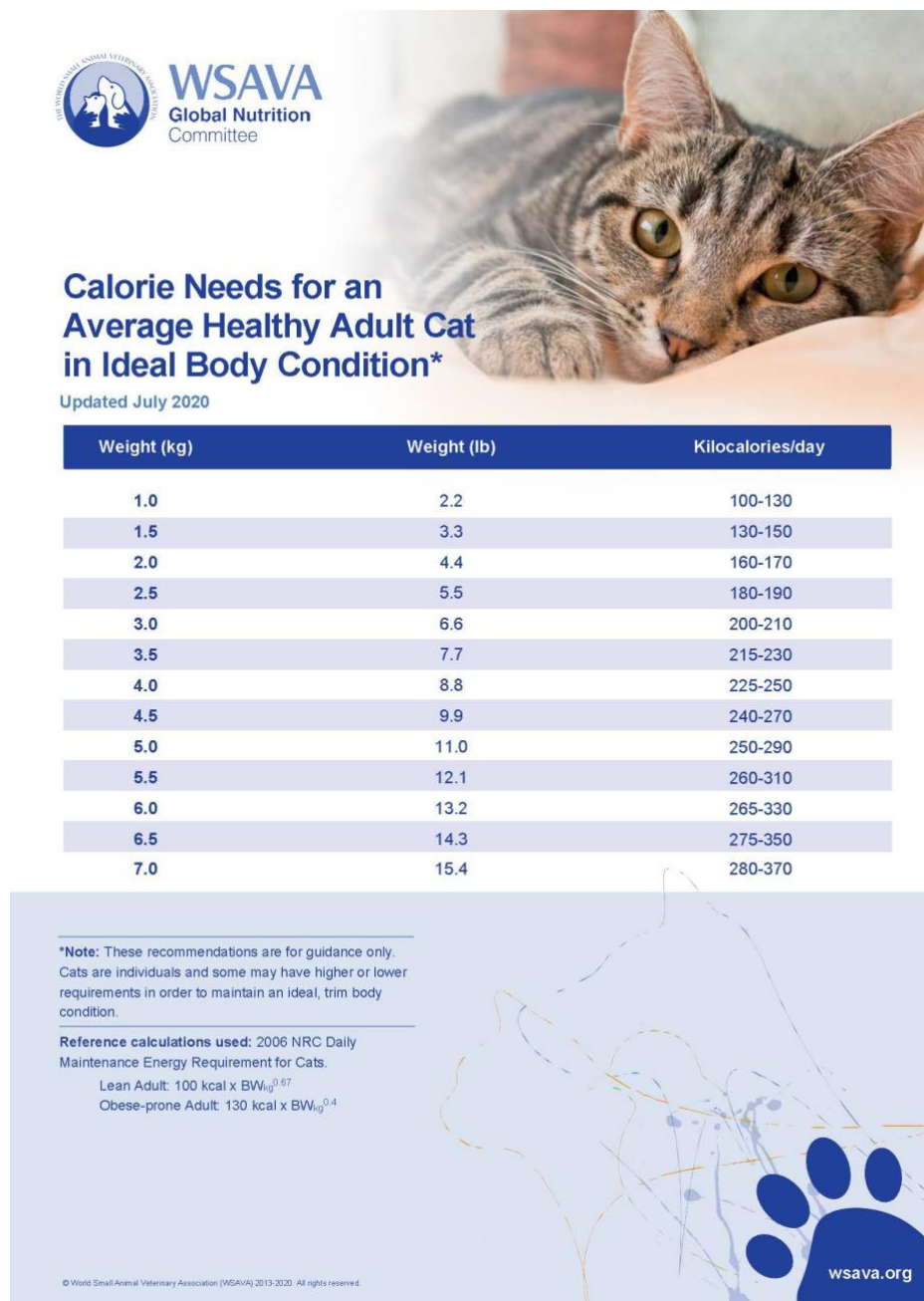
Esi-isiensä lailla kissa on ehdoton lihansyöjä, kuten mainitsen luvussa 2. Kissan keho on sopeutunut parhaiten sellaiseen ruokavalioon, jossa on runsaasti eläinperäistä proteiinia, kohtuullinen määrä rasvaa ja vain vähän tai ei ollenkaan hiilihydraatteja. Erityisesti kissalle on tärkeää saada tiettyjä välttämättömiä aminohappoja, joita se saa vain eläinperäisestä proteiinista. (Sanderson 2022.) Proteiinien erilaisten sulavuusprofiilien takia, eläinperäiset proteiinit ovat kissan elimistössä paremmin hyödynnettävissä kuin esimerkiksi kasvi- ja maitotuotteet. (Cat Care Center 2022).

Kissan alkuperästä kertoo se, että se tuntee heikosti janoa ja on tottunut saamaan tarvitsemansa nesteen pääosin ravinnosta. Liha ja sisäelimet sisältävät noin 60–70 % vettä ja teollisten märkäruokien kosteuspitoisuudet ovat usein 80 %:n luokkaa. Kuivaruoassa kosteutta on yleensä noin 9 %. Korkea kosteusmäärä ravinnossa on tärkeää, sillä liiallinen kuivuminen voi altistaa monille terveysongelmille. (Ylikorpi 2014, 245.) Kissan nesteytystarpeitten takia, sillä pitää olla myös raikasta vettä tarjolla jatkuvasti.

Kissanruokavalikoimista löytyy täysravintoja sekä täydennysravintoja. Täysravinto on suunniteltu kattamaan sellaisenaan kissan päivittäisiä ravintoainetarpeita, siinä on vitamiineja sekä kivennäisaineita. Täydennysravinto ei kata kaikkia kissan tarvitsemia ravinteita yhdessä ateriasa. (Omaeläinklinikka 2020b.) Mikäli omistaja ruokkii kissan täysin kotiruoalla tai raakaravinnolla, niin on perehdyttävä tarkemmin kissan ravitsemuksellisiin tarpeisiin, sillä tasapainoista ruokavaliota tavoitellessa, niitä on täydennettävä vitamiini- ja kivennäisvalmisteilla. (Ylikorpi 2014, 253–254).

Vitamiinit tukevat kissan kasvua, kehitystä, vahvistavat vastustuskykyä ja auttavat soluja sekä elimiä toimimaan kunnolla. Kivennäisaineet vaikuttavat happoemästatapainoon, kudosten rakenteeseen ja entsyymeihin. Kissan ruokavalion tasapainoon ei vaikuta pelkästään yksittäisten ainesosien määrä, vaan myös niiden välinen vuorovaikutus. (Cat Care Center 2022.)

Kuva 2 osoittaa, että kissojen kaloritaulukon mukaan 5-kiloinen kissa tarvitsee arviolta 250–290 kilokaloria päivässä. Taulukosta löytyvät painonmukaiset suositukset ovat kuitenkin vain suurpiirteisiä ohjeistuksia ja kissat ovat yksilöitä, joten yksilötasolla voi olla korkeammat tai pienemmät vaatimukset ihanteellisen kunnon ylläpidossa. Muun muassa kissan aktiivisuus, ikä, kunto, tiineys- tai imetysvaihe ja ympäristöolosuhteet ovat kaikki ravitsemukseen vaikuttavia tekijöitä. (Wsava 2020.)

KUVA 2. Aikuisen kissan kaloritaulukko. (Wsava 2020).

4 KISSAN EI-LAJITYYPILLINEN RAVINTO

Ongelmana useissa teollisissa kissanruoissa on se, että niiden tuotannossa halutaan säästää ja korvata kissoille sopivimpia ainesosia halvemmilla vaihtoehdoilla. Muun muassa gluteeni, viljatuotteet, soija ja riisi ovat halpoja täyteaineita kissanruoissa. Kissojen teollisissa ruoissa törmää tuoteselosteissa myös sokereihin. (Ourcatsworld 2015 & Jess & Jericho 2021.)

Liiallinen epäsozivien ainesosien saanti voi lihottaa kissaa, rasittaa elimistöä sekä altistaa moninlaisille sairauksille. Ylipainoisella kissalla on korkea riski sairastua diabetekseen, munuaisten vajaatoimintaan ja kärsiä virtsatieongelmista. (Ardente 2022.) Jos kissa ei saa tarvitsemiaan ravintoaineita ruokavaliosta, niin turkki voi muuttua huonon näköiseksi, lihaskunto heikentyä ja kissalla voi olla voimaton olo. (Koirakissaklinikka 2022). Yksipuolinen ja heikkolaatuinen ruokavalio on näiden seikkojen perusteella suurin riski joutua eläinlääkärin vastaanotolle.

Kuidun merkitystä pidetään kissalle vähäisenä. Vaikka kissat eivät varsinaisesti kuitua tarvitse, tiettyjen kuitulähteiden on huomattu antavan terveyshyötyjä ruokavaliossa. Kuitujen lisääntyminen ruokavaliossa lisää ulosteen eritystä, normalisoi kulku-aikaa sekä muuttaa paksusuolen mikroflooraa ja käymismalleja. (Sanderson 2022.)

Hiilihydraattien sisällyttäminen ruokavalioon nähdään kiistanalaisena ja siitä on lähdetietoa puolesta sekä vastaan. Jotkut ihmiset pitävät niitä hyvänä energianlähteenä kissoille ja toiset uskovat hiilihydraattien olevan vastuussa kissojen ylipainon sekä diabeteksen lisääntymisestä. Parker toteaa, että joidenkin tutkimuksien mukaan runsashiilihydraattinen ruokavalio häiritsee proteiinin imeytymistä sekä voi aiheuttaa ripulia, oksentelua, turvotusta ja ilmavaivoja. (Parker 2022.)

Ylikorpi kertoo, että kissa pystyy jonkin verran käyttämään hiilihydraattia energiaksi, mutta ylimääräinen hiilihydraatti muuttuu rasvaksi ja voi näin ollen lihottaa kissaa. Hiiren tai muun pikkujyrsijän vatsalaukku sisältää vain hyvin vähän hiilihydraatteja, ja jos sellainen kissan ravinnoksi päätyy, niin pieni määrä ei vielä suurta haittaa tee. (Ylikorpi 2014, 240, 244.)

4.1 Kuivaruonan ongelmat

Kuivaruossa hiilihydraattipitoisuus voi olla 50 %:n luokkaa. Rungas hiilihydraattien määrä ruokavaliossa voi muuttaa kissan virtsan pH-arvoa emäksiseen suuntaan, mikä on luonnollisessa tilassa hapan. Tämä pH-arvon muutos kasvattaa riskiä struviittikiteille, ja myöhemmin myös virtsakivien muodostumiselle. Monet kissanruoan valmistajat lisäävät tästä syystä ruokiin happamoittavia aineita, mutta se voi puolestaan kasvattaa riskiä kalsiumoksalaattikiteiden ja -kivien muodostumiselle. Kissa virtsaa myös vähemmän silloin kun se syö kuivaa ravintoa, minkä takia virtsa voi viipyä rakossa pitkään, ja se johtaa usein rakon ärsytykseen. Ylikorpi toteaa, että edellä mainituista syistä on vähintäänkin kyseenalaista ruokkia virtsatieoireista kärsivää kissaa kuivaruoalla. (Ylikorpi 2014, 250–252.)

Kun luvussa 3 listaamani lihan ja märkäruoan nestemäärä on lähempänä sataa prosenttia, kuivaruoan kosteuspitoisuus on yleensä noin 9 %. (Ylikorpi 2014, 245.) Kuivaruokaa syövät kissat juovat yleensä myös enemmän vettä, mutta on epätodennäköistä, että ne juovat sitä tarpeeksi korvatakseen ruokavalion kuivuuden täysin. Nämä kissat elävät käytännössä jatkuvassa alhaisen nestehukan tilassa. (Uys 2022.)

Kissanomistajien keskuudessa kulkee vieläkin myytti, että kuivaruoka puhdistaa kissan hampaita. Useimmat kissat eivät pureskele nappuloita tarpeeksi kauan, jotta tämä teoria olisi pitävä. Kissat joko nielevät ne kokonaisina ja se mitä pureskelevat, murtuu pieniksi paloiksi. Kuivaruoka jättää kissan suuhun hiilihydraattijäämiä, jotka itseasiassa edistävät hammaskiven ja plakin kasvua. (Uys 2022.) Kuitenkin joillekin kissoille on taipumus kehittää hammaskiveä, plakkia ja niihin liittyviä sairauksia enemmän kuin toisille. Joillakin kissoilla on puolestaan terveet hampaat ja ikenet koko elämänsä ajan. Minkään ruokavalion ei voi täysin luottaa korjaavan kissan hammasongelmia. (TheCatSite 2022.)

Kuivaruokien selkeimpiä ongelmia on näiden seikkojen perusteella se, että ne ovat aivan liian kaukana kissan lajityypillisestä ravinnosta. Valmistusprosessin aikana lisätyt aromivahventeet aiheuttavat kuitenkin monille kissoille riippuvuutta. (King 2022).

4.2 Sokerin ongelmat

Sokeria käytetään lähinnä ruoan ulkonäön vuoksi, sillä sokerin karamellisoinnista syntynyt väri varmistaa, että kastike ja liha näyttävät kauniin tummalta. Tämän on tarkoitus herättää enemmän ostohalukkuutta ihmisissä. (Purrandmiaow 2019.)

Vaikka kissan kyky maistaa makeaa on olematon, se voi kuitenkin kokea sokerihumalaa, mikä puolestaan voi aiheuttaa yliherkkyyttä tai kiihtyneisyyttä. Liiallisesta sokerin saannista voi seurata terveydellisiä haittoja, kuten hammasongelmia, oksentelua, ripulia ja ylipainoa. (Askmycats 2022.)

4.3 Proteiininpuutoksen ongelmat

Huonolaatuinen tai huonommin sulava proteiini johtaa nopeammin lihasmassan menetykseen kuin korkealaatuinen eläinperäinen proteiini. (Sulik 2021.) Kissanruoan tuoteselosteessa voi eläinperäisiin tuotteisiin lukeutua sellaisia ruhonosia, jotka eivät kunnolla sula tai eivät ravintoarvoltaan ole kovin hyödyllisiä kissalle. Ne eivät ole varsinaisesti haitallisiakaan, mutta niiden ei tulisi kattaa suurta osaa raaka-aineista. (Ylikorpi 2014.)

Sanderson (2022) kertoo, että proteiinin puutteesta tai vääränlaisesta proteiini-kalorisuhteesta seuraavia ongelmia voivat olla jokin tai kaikki seuraavista:

- anemia
- painonlasku
- kasvunopeuden hidastuminen
- luustolihasen surkastuminen
- huonokuntoinen turkki
- ruokahaluttomuus
- lisääntymisongelmat
- jatkuva reagoimattomuus
- heikkolaatuinen mikrobi-infektio
- heikentynyt rokotussuoja
- nopea painonpudotus vamman tai sairauden aikana
- vamman tai sairauden hoitoon reagoimattomuus. (Sanderson 2022.)

5 KISSAN RUOKINTATOTTUMUKSET

Ruokailu ei ole lähtökohtaisesti kissoille sosiaalinen tapahtuma, sillä ne ovat tottuneempia saalistamaan ja syömään ruokansa yksin. Monikissataloudessa onkin syytä olla useita ruokintapaikkoja, jotta jokaisella kissalla on mahdollisuus syödä rauhassa. (Lankila 2018a.)

Vaikka kissaa ei nähdä laumaeläimenä, niin tietyissä olosuhteissa kissa on sosiaalinen eläin ja viihtyy tai tulee toimeen muiden kissojen kanssa. Toisilleen vieraat kissat voivat suhtautua läheisyyteen paremmin, kun kaikkia resursseja on riittävästi. (Lankila 2021.)

Kissanruokaa valitessa tulisi varmistua siitä, että on kiinnitetty huomiota ruoan laatuun. Turvallisin vaihtoehto olisi tarjota laadukasta täysravintoa kissalle. Raakaruokinta tarjoaa kissalle riittävästi pureskeltavaa, mutta siinä on huomioitava lisäravinteet. Kuivaruoka on helppo vaihtoehto aktivointiin, vaikka se ei ole kissalle lajityypillisesti sopivinta ravintoa. (Lankila 2018b.)

5.1 Kissojen saalistuskäytös

Kissalla on sisäsyntyinen tarve harjoittaa saalistuskäytöstä. Tämä vietti on kaikissa kissaeläimissä syvään rakentunut ominaisuus, ja se ei puutu nykyajan kesykissaltakaan. Luontoon päästessään kissa metsästää arviolta 10–20 kertaa päivän aikana, mutta kaikki saalistusyrietykset eivät johda saaliin saamiseen. Saalistusketjuun kuuluu etsiminen, paikantaminen, vaaniminen, takaa-ajo, hyppy, nappaaminen ja syöminen. (Lankila 2018a.)

Kansainvälinen luonnonsuojelujärjestö on listannut kissat 100:n haitallisimman vieraslajien joukkoon, niiden tekemien ympäristötuhojen takia. Karkea arvio on, että kissat saalistavat Suomen maaperällä noin miljoona saaliseläintä kuukaudessa. (Kauhala 2017.) Omistaja on korvausvastuussa kissasta esimerkiksi silloin, kun kissa saalistaa rauhoitetun eläimen. (Birdlife 2022).

Saaliseläinten kannanvaihtelut eivät juurikaan vaikuta kissoihin, sillä huonoina saalisaikoina, jolloin myös luonnonvaraisten petojen kannat romahtavat, ne siirtyvät muualle saalistamaan tai syövät kotona. (Ylikorpi 2014, 70.) Ulkokissoilla saaliseläinten kautta saadut loistartunnat ovat yleisiä, kuten suolinkais- ja heisimatotartunnat. (Omaeläinklinikka 2020a).

Kissan saalistusvietin voi tyydyttää sisätiloissakin, lyhyiden leikkituokioiden avulla pitkin päivää. Eläinten käyttäytymistieteen tohtori Telkänranta kertoo, että leikkiminen liikkuvilla saaliseläintä vähänkin muistuttavilla leluilla saa aikaan kissan aivoissa saman serotoniinin ja dopamiinin erityksen, kuten oikeassa saalistustilanteessa. (Telkänranta 2022, 39.) Suositeltavaa on, että sisäkissalle antaisi noin viisi pientä ruoka-annosta päivässä, luontaisen ruokailukäytöksen jäljittämiseksi. (Lankila 2018b.)

5.2 Kissojen ruokintatapoja

Ruokintatapaan vaikuttaa ruoan tyyppi, omistajan aikataulut, perheen muut lemmikit ja niiden ruokintakäytännöt, kissan terveystilanne, ruoan energiapitoisuus sekä myös maistuvuus. (Sjögren 2022). Yhtä ainoaa ruokintatapaa ei ole, vaan se muovautuu pääasiassa omistajan ja kissan elämäntyyliin mukaan.

Omaan asiantuntemukseeni perustuen kissat ja niiden ruokintatavat voidaan jakaa karkeasti kolmeen eri ryhmään:

1. Sisätiloissa elävä kissa, joka syö sitä ruokaa mitä omistaja ostaa.
2. Ulkona elävä kissa, joka saalistaa ravintonsa kokonaan luonnosta tai omistaja ostaa osan ruoasta.
3. Villiintynyt tai muusta syystä luonnonvaraisena elävä kissa, joka saalistaa ravintonsa kokonaan luonnosta tai saa myös asutuksien läheltä ihmisiltä ruokaa.

Osa kissoista viettää koko elämänsä sisätiloissa omistajien ruokaostospäätöksiä mukaillen, ja osa kissoista elää ulkona metsästämiensä saaliiden sekä säännöllisten tai satunnaisten ruoka-annosten varassa. Paljon on myös kissoja, joiden elämäntavat voidaan lukea johonkin näiden ryhmittymien väliin. Seuraavat kohdat ovat kasattu osittain omien havaintojeni perusteella, liittyen kissanomistajien suosimiin erilaisiin kissojen ruokavalioihin ja ruokintatapoihin.

5.3 Sisäkissojen ruokinta

Sisäkissojen omistajat suosivat yleensä kissoilleen täysin märkä- ja kuivaruoasta koostuvaa ruokavaliota, 50/50 ruokintamallia (osa teollista kissanruokaa ja osa raakaruokaa) tai raakaruokintaa lisäravinteet huomioiden.

Yleisiä ruokintatapoja sisäkissoille ovat säännölliset ateriahetket, ruokintavirikkeet tai jatkuvasti saatavilla oleva ruokatarjoilu. On siis kissanomistajia, jotka ruokkivat kissansa tiettyinä kellonaikoina pitkin päivää. Ruokintavirikeissä on kyse siitä, että ne jäljittelevät kissan saalistustilannetta kuten ruoan heittäminen ja etsiminen, ruoan piilottaminen aktivointipeleihin sekä ruokkiminen leikin lopuksi. (Pohjola 2015.) Aktivointileluja on erilaisia ja niihin on tarkoitus piilottaa ruokaa tai herkkuja, jolloin kissan tehtävä on saada ne piiloista pois. Kissan on hyvä nähdä vaivaa ruoan eteen, sillä sen avulla kissa pysyy henkisesti ja fyysisesti paremmassa kunnossa. (Aherikko 2022.) Joissain kotitalouksissa kissalle on kuivaruokaa koko ajan saatavilla, jolloin se passivoi kissaa. Tuloksena voi olla tylsyyteen syövä ylipainoinen kissa tai vastaavasti laiha kissa, jossa ruoka ei herätä mitään mielenkiintoa. (Pohju 2019).

5.4 Ulkokissojen ruokinta

Ulkokissojen ruokavalio koostuu pääosin niiden saalistamista pieneläimistä. Ulkoilevan kissan kynsiin jää muun muassa jyrsijöitä, lintuja, jäniksiä, matelijoita ja sammakkoeläimiä. (Eläintieto 2022). Ulkoilevia kissoja saatetaan ruokkia myös kissanruoalla tai ruoantähteillä.

On olemassa kotitalouksia, joissa omistajat näkevät kissalle olevan luontaisempaa saalistaa oma ravintonsa luonnosta. Kaikissa kotitalouksissa ulkoilevan kissan ei tarvitse turvautua pelkästään saalistamiinsa eläimiin, vaan kotona voi olla ruokaa tarjolla.

Luonnonvaraisesti elävät kissat hakeutuvat sellaisiin paikkoihin, joissa niillä on suoja ja parempia ravinnonlähteitä. Monet ihmiset alkavat ruokkimaan vieraita kissoja pihapiireissään, mikä voi johtaa pian suuremman kissajoukon ilmestymiseen. Ison kissamäärän saalistustehokkuus on valtaisa, kun otetaan huomioon, että kissa metsästää suunnilleen 11 saaliseläintä päivässä. (Ylikorpi 2014, 70.)

5.5 Kissojen ruokavalionmuutos

Kun kissan ruokavaliota lähtee muuttamaan, tulee se tehdä varoen. Joissakin tapauksissa kissojen vatsa reagoi herkästi muutoksiin, vaikka toiset kissat syövät ongelmitta uutta ruokaa heti. Ruoassa kissalle tärkeää on tuoksu, koostumus ja maku. Jos kissa on tottunut syömään tietynlaista ruokaa monia vuosia, ei se välttämättä tule heti vaihtamaan ruokaansa mihinkään uuteen. Aiemmat kokemukset sekä ruokailutilanne vaikuttavat kissan kiinnostukseen tarjottua ruokaa kohtaan. (Ylikorpi 2014, 255.)

Kissan tottuminen toisenlaiseen ruokaan vaatii kärsivällisyyttä ja suunnitelmallisuutta kissanomistajalta. Kissaa ei tulisi kuitenkaan paastottaa ruokavalionmuutoksen aikana, sillä vuorokauden syömättömyys voi vaurioittaa elimistöä. Kissan nirsoilu voi johtua myös terveydellisistä syistä, kuten ruoansulatusongelmista tai sairauksista, jotka liittyvät suuhun. (PrimaCat 2022.)

6 OSTOPÄÄTÖKSEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Markkinatutkimusyhtiö Packaged Factsin vuonna 2022 tekemän lemmikinomistajille suunnatun kyselyn mukaan useimmat lemmikkieläinten omistajat, sukupuolvesta riippumasta, väittävät eläinlääkäriensä olevan tärkein lemmikkieläinten hoitotietojen lähde. Seuraavaksi tärkeitä ostopäätöksen tekijöitä ovat aiemmat kokemukset, perhe ja ystävät ja lemmikkieläimiin erikoistuneet liikkeet. Internet ja sosiaalinen media ovat kyselyn mukaan suhteellisen vähämerkityksisiä, mutta ne ovat yleistymässä lemmikkien hoitoa koskevan tiedon lähteenä. (Jordan 2022.)

Silmäänpistävä grafiikka, laadukkaat painotekniikat ja ainutlaatuiset materiaali viimeistelyt saavat tuotteen vaikuttamaan ensiluokkaiselta valinnalta. Visuaaliset tuntoelämykset tarjoavat kissanruokabrändeille lisämahdollisuuksia erottua positiivisesti kaupan kissanruokahyllyssä. Nyt enemmän kuin koskaan lemmikinomistajat etsivät myös helppokäyttöisiä uudelleensuljettavia ruokatuotteita. (Foxpak 2022.)

Mitkä kaikki asiat lopulta vaikuttavat kissanomistajien ostopäätöksiin? Luettelen seuraavaksi yleisimpiä tekijöitä, joita kissanomistajat useimmiten ottavat huomioon valitessaan tuotteita. Tämä luettelo on rakennettu perustuen omaan asiantuntemukseeni, hyödyntäen samalla aiemmin käsittelemiäni lähteitä. En ole luetellut asioita missään tietyssä järjestyksessä.

Kissanruokia hankkivan kissanomistajan ostopäätökseen vaikuttavat:

1. oma tietämystaso
2. kissan ikä (kissanpentu, aikuinen tai seniori)
3. kissan fyysinen tila (leikattu, leikkaamaton, tiineys- tai imetysvaihe ja sairaudet)
4. kissan mieltymykset (haju, maku ja koostumus)
5. läheisten ja muiden kissanomistajien suositukset
6. eläinlääkärien ja asiantuntijoiden mielipiteet
7. kissanruokayrityksen historia ja arvot
8. tuotteen hinta, sisältö, ulkonäkö, kotimaisuus, ympäristöystävällisyys, saatavuus ja helppokäyttöisyys
9. sosiaalinen media ja markkinointi.

7 KISSANRUOKABRÄNDIEN MARKKINOINTI

Lemmikinruokabisnes on miljardibisnes, ala on todella kilpailullista ja yritykset pyrkivät kaikki keinoin erottumaan toisistaan. Lemmikkieläinten ruokamarkkinoiden kärjessä ovat brändit Mars Petcare, General Mills, Nestlé Purina PetCare, The J.M. Smucker Company ja Hill's Pet Nutrition. (Bizvibe 2022.)

Markkinointikampanjoissa on tärkeää luoda tunnepitoinen ja aito yhteys yleisöön. Brändimarkkinoinnin odotetaan kasvavan tasaisesti vuosi vuodelta, ja yrityksille tämä tarkoittaa sitä, että niiden on pysyttävä sosiaalisen median mainos- ja viestintävälineistä ajan tasalla. (Team Pepper 2022.)

Merkittäviä lemmikinruokamarkkinoiden kasvun tekijöitä ovat käytettävissä olevien tulojen kasvu ja kaupungistuminen, elämäntapojen muuttuminen, tietoisuuden lisääntyminen lemmikinhoidosta ja ruokailutottumuksista, korkealaatuisten tuotteiden kasvava kysyntä ja myös lemmikkieläinten määrän nousu. Lemmikkieläinruokien valmistajat keskittyvät innovaatioihin, tuodakseen markkinoille uusia kuluttajien mieltymyksiin perustuvia tuotteita, kuten luonnollisia ainesosia sisältäviä tuotteita tai luomuruokavaloita lemmikkieläimille. (Bizvibe 2022.)

7.1 Lemmikkieläinruokien 4 luokkaa

Simmons Pet Foodin tutkimus-, kehitys-, ja innovaatiojohtaja Leah Lambrakis on todennut, että menestyvä brändi vaatii toimiakseen kahta keskeistä ja tarkoituksellista strategiaa: tervettä tiedettä ja vahvaa markkinointia. Lambrakis jakoi lemmikkieläinten ruokamerkintöjä neljään luokkaan: ravinto, terveys, laatu ja planeetta. (Wall 2022.)

Ravinnosta Lambrakis toteaa:

Monet väitteet lemmikinruoasta viittaavat siihen, että tuote on korkealuokkaisempi, kun sillä on edistyneet, korkeammat ehdot ja kuvaukset. Näitä kutsutaan usein harhaanjohtaviksi väitteiksi, koska ne vetävät lemmikinomistajan puoleensa heitä puhuttelevan sanamuodon avulla, ja että heidän tuotteensa ovat parempia lemmikillesi. Tämä ei tarkoita, että näiden väitteiden takana olisi välttämättä paljon tutkimusta tai tieteellistä näyttöä tai validointia. (Wall 2022.)

Terveydestä Lambrakis selostaa:

Lemmikinomistajat suosivat varmasti enemmän lemmikkiensä terveydestä huolehtimista, ja tuotemerkit nostavat tuotevalikoimaansa näillä erilaisuuspisteillä, jotka kohdistuvat erityisesti lemmikin elimistön immuunijärjestelmää rauhoittaviin vaikutuksiin, ruoansulatuskanavan hoitoon sekä mikrobiomin ja yleisen hyvinvoinnin hoitoon. (Wall 2022.)

Laadusta Lambrakis kertoo:

Näemme usein väitteitä, jotka viittaavat valmistusprosessikäytäntöihin. Näitä voidaan pitää myös harhaanjohtavina väitteinä, koska väitteiden, kuten käsintehty omassa keittiössä, pieni erä, hitaasti kypsennetty, takana ei todellakaan ole standardeja. Jotkut näistä voivat olla hyvin harhaanjohtavia. Esimerkiksi Simmonsilla meillä on tehtaillamme eri kokoja 10 000 paunasta 1 200 paunaan. Tarkoittaako tämä, että tuotteet, joita tuotamme 1 200 paunan erässä ovat pieniä tehtaillamme? Kyllä, mutta se ei tarkoita, että voisimme sanoa, että se on pieni erä. (Wall 2022.)

Planeetasta Lambrakis toteaa:

Lemmikkieläinten omistajat vaativat yhä enemmän kestävyttä ja sosiaalista vastuuta. Yhä useammalta lemmikkieläinten ruokabrändeiltä kysytään, mistä ainesosat tulevat? Mistä ne on hankittu? Mikä on alkuperämaa? Mitkä ovat eläinten hyvinvointi- ja käsittelykäytännöt? Ja voiko pakettin kierrättää? Panokset ovat varmasti korkeammat, joten meidän on huolehdittava ihmisistämme, lemmikeistämme, eläimistämme, vesistämme, koko planeetastamme. (Wall 2022.)

7.2 Lemmikki ruokien trendit

Pet parenting, eli lemmikkivanhemmuus, on nouseva maailmanlaajuinen trendi, mikä kasvattaa lemmikkien tarvikkeiden, palveluiden ja ruoan kysyntää. Lemmikkien ruoan laatu ja terveellisyys olivat suomalaisilla korkealla arvoasteikolla Edgard & Cooperin vuonna 2020 teettämän kyselytutkimuksen mukaan. Kyselyyn vastanneista suomalaisista noin 81 % piti tärkeänä myös sitä, että lemmikin ruoka on ekologisesti valmistettu ja pakattu. (Edgard & Cooper 2021.)

Lemmikkivanhemmuuden trendi tulee jatkumaan vahvana myös tulevaisuudessa. Kulutuksessa tulee olemaan yhä tärkeämpää korkealaatuisempi ravinto, tarvikevalikoimien monipuolisuus sekä palvelujen laajempi käyttö. (Musti Group 2022.)

Monet ihmisten ruokavaliotrendit korostuvat myös lemmikkien ruokinnassa. Gluteenittomuuden ja viljattomuuden sekä sokerittomuuden suosio kasvoi, sillä ihmiset alkoivat pohtimaan myös näiden muutoksien etuja lemmikeilleen. (Bennie 2020.) Yritykset eivät ole kuitenkaan kokonaan pyrkineet poistamaan alkuperäistä ongelmaa, vaan ovat usein vain korvanneet viljan toisella ainesosalla, kuten riisillä, herneellä tai perunalla. Kuivaruoasta ei kuitenkaan voi poistaa kaikkia hiilihydraatteja, koska siinä pitää olla jokin sidosaine pitämässä nappulaa kasassa. Kissanomistaja voi saada sen mielikuvan, että viljattomaksi mainostettu tuote on nyt huomattavasti parempi. (Munkevics & Munkevica 2017.)

Eräs viime vuosina esiin noussut trendi on kuluttajien lisääntynyt tietoisuus lemmikkieläinruokien valmistuksessa käytetyn korkean lämmön vaikutuksista ravintoaineisiin. Kuluttajien tietoisuus ravintoaineiden hajoamismahdollisuuksista korkeassa lämpötilassa on saanut tuottajat kiinnittämään huomiota vaihtoehtoisin tuotantoprosesseihin, kuten ainesosien lisäämisen myöhemmin kypsennyksen jälkeen. (Silva 2021.)

7.3 Lemmikkieläinruokien markkinointikeinot

Monet ihmiset uskovat, että jokin lemmikinruoka on parempi, jos sen merkinnöissä on käytetty ylevämpää kieltä. Tämä ei kuitenkaan välttämättä tarkoita, että tällaisten lausuntojen takana on paljon tutkimuksia tai tieteellistä näyttöä. Tähän luokkaan kuuluu yleisiä lausuntoja, jotka painottavat esimerkiksi korkealaatuisia ainesosia, ravintoainerikkautta, helppoa sulavuutta, edistyneisyyttä, runsasta proteiinisäilytystä ja sitä, että tuote on personoitu. (Anand 2022.)

Suurilla lemmikkieläinruokayrityksillä on valtavat osastot, joissa valmistetaan lemmikkien haju- ja makuaistille sopivia yhdistelmiä. Keinotekoinen makujen vahvistaminen antaa mahdollisuuden käyttää huonompilaatuisia ja halvempia ainesosia, jotka kuitenkin maistuvat lemmikeille. Heikkolaatuisten ruokien nauttiminen voi aiheuttaa lemmikille ruokaintoleranssin. (Global Pet Foods 2022.) Kuva 3 kertoo, kuinka tärkeästä asiasta onkaan kyse.

Lihaa syövät eläimet pitävät yleisesti ottaen tienraatojen ja hikoilevien sukien hajua vastustamattomana, mutta tuotteen haju ei saisi kuitenkaan aiheuttaa pahaa oloa niitä ostaville ihmisille. Esimerkkinä värittömät kemikaalit putreskiini ja cadaveriini ovat suurilta osin vastuussa kissojen rakastamasta mätänevän lihan hajusta, ja niitä kemikaaleja lisätään usein kissanruokaan.

Pyrofosfaattia käytetään ihmisravinnossa perunatuotteiden tummumisen estämiseen, jonka kissanruoassa oletetaan voimistavan positiivisella tavalla aminohappojen makua. (Gorvett 2021).

PALATANT Solutions

6

Palatability is not only a critical component of pet nutrition, it is also a key driver of brand loyalty. **Ensuring repeat purchases for pet food manufacturers is our goal.** We specialize in creating palatants that meet the specific needs of each customer in achieving performance targets, meeting attribute requirements and delivering economic objectives.

KUVA 3. Esite lemmikinruoan makukehityspalveluista. (AFB International 2022).

Ruoan päälle on voitu ruiskuttaa rasvaa, jotta on voitu varmistaa sen maistuvuus kissoille. Lemmikinruokayritykset ovat niin onnistuneita tekemään ruoasta maistuvaa, että se on jopa liian hyvää. (Meeks 2021.)

Sosiaalinen media on tarjonnut hyvät puitteet kissanruokien markkinoinnille. Pelkkä nettisivujen olemassaolo ei enää riitä relevanttina pysymiseen. Yrityksiltä löytyy yleensä omat sivut Facebookista ja Instagramista sekä mahdollisesti myös blogisivu. Monet kissanomistajat tutkivat tuotteita netistä, ennen kuin päättävät ostaa niitä lemmikilleen. Tästä syystä sosiaalinen media on nykyään yksi tärkeimmistä työkaluista lemmikkirookayrityksille, sillä sen avulla on helpompi kommunikoida ja tarjota tietoa asiakkaille. (Aiken 2021.)

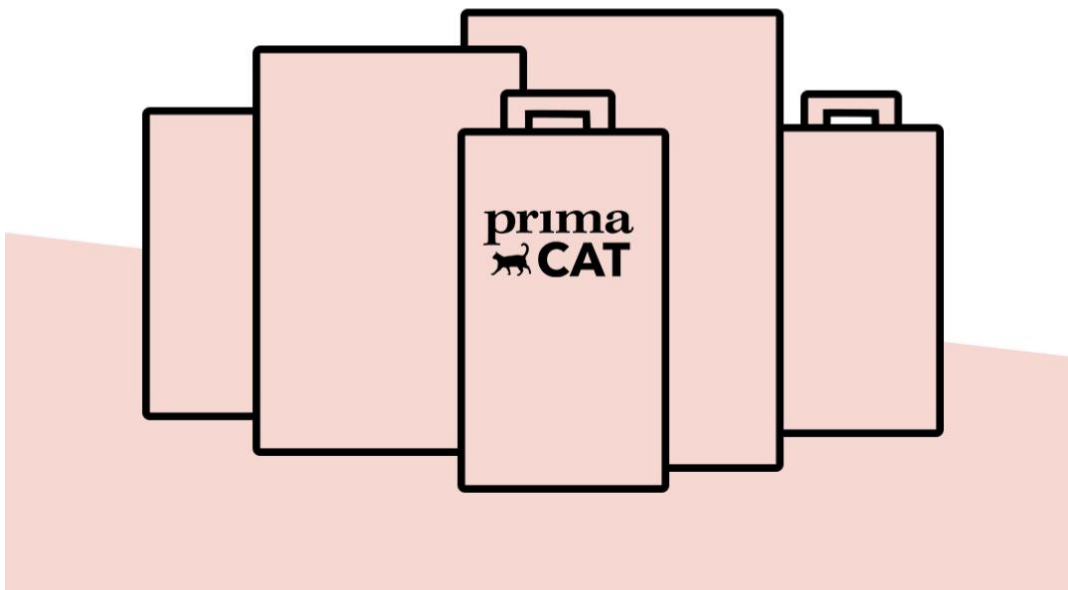
Monet kissanruokayritykset panostavat hyväntekeväisyyteen, kuten kuvassa 4 ja 5, ja lahjoittavat kissanruokaa sekä muita tarpeellisia tarvikkeita eläinsuojelutahoille. Usein vastaanottavat tahot tekevät siitä julkaisun omille sivuilleen, tai yritys itse mainostaa tehneensä lahjoituksen. Tällaiset hyväntekeväisyystyöt koskettavat ihmisiä ja parantavat lemmikinruokayrityksen julkista kuvaa. (Wall 2016.)

KUVA 4. Whiskas, Sheba ja Pedigree mainos 2022.

3910^{kg}

**RUOKAA JA HIEKKA LAHJOITETTU
PESU RY:LLE VUODEN 2021 AIKANA**

KUVA 5. Lahjoitus Pesu ry:lle. (PrimaCat Suomi 2022).

7.4 Lemmikkiruokien suurimmat kohderyhmät

Milleniaali on termi, jolla kuvataan vuosien 1981–1996 välillä syntynyttä sukupolvea. (Kaartinen 2021). Kaikista lemmikinomistajien ryhmistä milleniaaleja on tilastollisesti eniten. Heidän on arvioitu olevan nirsoimpia valitsemaan brändien välillä ja taipuvaisempia etsimään edullisia vaihtoehtoja sekä tekemään ostoksiaan mieluummin netissä. He haluavat jälleenmyyjien viihdyttävän heitä ja näkevät ostoksien tekemisen kokemuksena, eikä niinkään välttämättömyytenä. (Woodruff 2022a.)

Milleniaalit ovat yksi historian suurimmista sukupolvista, joilla riittää rahaa käytettäväksi. Nämä lemmikkieläinten omistajat ovat ylpeitä siitä, että kohtelevat lemmikkiään kuin lapsia, joissain tapauksissa paremmin kuin lapsia. Milleniaalit tekevät myös muita sukupolvia todennäköisemmin impulssiostoksia hemmotellakseen itseään, ja on selvää, että tämä impulssi ulottuu myös heidän

'lapsiinsa', joten he ovat halukkaampia käyttämään rahaa kalliimpiin lemmikkieläintuotteisiin kuin muut sukupolvet. (Woodruff 2022a.)

Baby boomerit ovat vuosien 1946–1964 välillä syntyneitä, ja toiseksi suurin kohderyhmä lemmikinruokamarkkinoinnille. Suuret ikäluokat ovat ryhmänä tyypillisesti sosiaalisella, taloudellisella ja ammatillisella tavalla kärkipaikalla. Boomerit olivat ensimmäinen amerikkalaisten sukupolvi, jotka toivat lemmikkejä koteihinsa ja tekivät niistä osan perhettä. Tämä sukupolvi nimitetään usein lemmikkiteollisuuden luojaiksi ja heidän sanotaan olevan ensimmäisiä, jotka inhimillistivät lemmikkinsä. Kun ihmislapsen ovat muuttaneet kotoa pois, niin nämä suuremmat ikäluokat ovat kohdistaneet huomionsa lemmikkieläimiinsä ja kuluttamiseen. (Woodruff 2022b.)

Tehdessään ostoksia verkossa, boomerit käyttävät mieluummin tietokoneita kuin älypuhelimia. Osasyynä siihen, miksi suuret ikäluokat tekevät verkko-ostoksia mieluummin tietokoneilla on, että mielijohteiden sijaan he todennäköisemmin lukevat suurelta tietokoneen näytöltä ne pienet tekstit ja yksityiskohdat ennen ostoksen tekemistä. Markkinointitaktiikat, jotka perustuvat impulsseihin, ovat vähemmän tehokkaita tälle sukupolvelle, joten lemmikkieläinalan on esitettävä vakuuttavampia syitä tuotteen tai palvelun hankkimiselle. (Woodruff 2022b.)

8 VAIKEASELKOISET PAKKAUSMERKINNÄT

Kissanruokien pakkausmerkinnät eivät välttämättä avaudu tavalliselle kuluttajalle ihan hetkessä. Saatavilla olevien kissanruokamerkkien määrän, tuotemerkkien esittämien väittämien ja ainesosaluetteloiden hämmentävien sanojen takia voi olla vaikea saada selville, mitä on tarkalleen ostamassa. Voisi luulla, että niiden tulisi palvella ensisijaisesti kuluttajia, jotka ostavat tuotteita, mutta ne palvelevat myös viranomaisia. (Adams 2022.)

8.1 Kissanruokapakkauksien tiedot

Kissanruokapakkauksiin on lisätty tietyt pakolliset merkinnät, jotta kuluttaja tietää suunnilleen mitä on ostamassa:

1. Tuotteen nimi.
2. Nettopaino.
3. Käyttötarkoitus.
4. Ainesosaluettelo. Lain mukaan ainesosat on lueteltu painon mukaan laskevassa järjestyksessä, ennen niiden prosessointia. Kosteuspitoisuus vaikuttaa painoon, joten kosteutta sisältävät ainesosat kuten kana tai lammas, ovat korkeammalla – kuin sama ainesosa olisi kuivassa muodossa.
5. Taattu analyysi. Ilmoittaa tietyt ravintoaineet, mukaan lukien proteiinin, rasvan, kuidun ja kosteuden enimmäis- tai vähimmäismäärän.
6. Ruokinta-ohjeet. Yleinen ohjeistus minkälaisina määrinä tuotetta voi antaa kissalle.
7. Lausunto ravitsemuksen riittävydestä. Tämä kertoo, mihin elämäntyylisiin ruoka on tarkoitettu.
8. Vastuulauseke. Valmistajan tiedot. (Miller 2022.)

8.2 Kissanruokapakkauksien säädökset

Kissanruoka kuuluu rehulainsäädännön piiriin. Onkin olemassa täydennysrehuja sekä täysrehuja, jotka on merkitty tuotepakkauksiin nimillä täydennys- ja täysravinto. (Ruokavirasto 2022). Ruokaviraston mukaan rehuista ei saa esittää terveystähtämiä, jotka liittyvät sairauksien

ehkäisyyn, hoitoon tai parantamiseen. Poikkeuksena on tieteellisen tutkimusaineiston perusteella hyväksytyt erityisruokavaliot. Näissä erikoisruokavalioiden kriteerit täyttävissä pakkauksissa lukee, että on syytä keskustella eläinlääkärin kanssa ennen ruokavalioiden aloittamista. Ruokavirasto muistuttaa kuluttajia kuitenkin myös siitä, että kaikkiin markkinoinnissa törmäämiin lemmikinruokien terveystietämiin ei ole automaattisesti saatavilla tieteellisesti todistettua aineistoa. (Ruokavirasto 2019.)

Kissojen ruokien valmistuksessa käytetään niitä teuraseläinten osia, jotka eivät päädy elintarvikkeeksi. On käytettävä ainoastaan sellaisia eläinperäisiä aineosia, jotka ovat peräisin elintarvikkeeksi teurastetuista eläimistä tai kaadetusta riistasta. (Ruokavirasto 2022.) Lainsäädännössä näitä kutsutaan luokan 3 sivutuotteiksi, tutummalla kielellä teurasjätteiksi. Sellaisia ovat esimerkiksi elimet, munien sivutuotteet, luut, korvat, sorkat, sarvet, höyhenet ja muu kuin ihmisille ravinnoksi tarkoitettu liha. (Ruokavirasto 2021.)

Tieto ruoan alkuperästä on tärkeää turvallisuuden ja vastuullisuuden kannalta. Suurin osa Suomessa myytävistä kissanruoista on valmistettu muissa EU-maissa tai EU:n ulkopuolella, missä tuotteiden laatutasoa valvotaan siinä maassa, jossa rehu on valmistettu. Suomessa harjoitetaan kuitenkin markkinointivalvontaa, jolloin päivittäistavaramyymälöistä haetaan näytteitä, joista tutkitaan tuotteille asetettuja vaatimuksia. (Ruokavirasto 2019.)

Suomesta löytyy toimivia kissojen ruokia valmistavia laitoksia, jotka Ruokavirasto hyväksyy. Aloittamisen edellytyksenä on, että tarkastus tehdään paikan päällä ennen toiminnan aloittamista. Siinä käydään läpi tuotantotilat, omavalvontasuunnitelma sekä siihen liittyä keskustelua toimintaan ja tuoteturvallisuuteen liittyen. Kotimaisista lemmikkieläinrehuista otetaan viranomaisnäytteitä Ruokaviraston suunnitelman mukaisesti ja niitä haetaan rehua valmistavista laitoksista sekä myös kaupoista. (Ruokavirasto 2022.)

8.3 Kissanruokapakkauksien ryhmiä ja määriä

Kissanruokapakkauksissa ainesosat on ilmoitettu erilaisina prosenttilukuina, jotka kertovat kuluttajille ainesosien määriä, mutta jättävät jotain myös tulkitsemisen varaan. Lihaa ei tarvitse merkitä kovin tarkasti kissanruokatuotteeseen. Tuoteselosteessa saattaa lukea, että tuote sisältää liha- ja eläinperäisiä tuotteita, joista 4 % on kalkkunaa. Siinä on eniten eläinperäisiä tuotteita, joista vähintään 4 % on kalkkunaa, joten muu 96 % osuus voi olla ihan kaikkea muuta. (Coty 2022.)

Ylen Kuningaskuluttajan toimitus oli haastatellut Eviran eläinravitsemuksen asiantuntijaa Tarja Rootia, joka toteaa pakkausmerkinnöistä seuraavasti:

Lemmikkieläinten rehujen tuoteselosteessa riittää se, että siellä annetaan ryhmänimiä eri raaka-aineille. Liha ja eläinperäiset tuotteet on riittävä merkintä. Toki voi ilmoittaa yksityiskohtaisesti minkälaista eläinperäistä ainetta tuote sisältää, mutta ei ole pakko. Tuoteselosteiden päivittäminen ja uusiminen ja painaminen on aika kallista puuhaa. Välillä voi olla, että jotain rehuraaka-ainetta ei saa, jolloin täytyy siihen erään laittaa jotakin muuta saman kaltaista rehuainetta. (Vanhanen 2007.)

Eläinlääketieteellisen tiedekunnan eläinlääkäri Suvi Taponen oli vastannut myös Ylen Kuningaskuluttaja toimituksen kysymykseen kissanruokien hehkutusjäännöksistä näin:

Hehkutusjäännöksessä on se ruoan epäorgaaninen aine, eli kivennäis- ja hivenaineet. Ja toki niitä täytyy siellä jonkin verran olla, mutta jos niitä on oikein paljon eli tuhkaa, noin 9 %-10 % tai 8 % esimerkiksi, niin se kertoo, että siinä raaka-aineessa on ollut aika paljon luuta eli lihan sijasta on käytetty aika paljon liha-luujauhoa, tai sen tapaista raaka-ainetta. (Vanhanen 2007.)

Lemmikkieläinten ruoan ainesosien järjestys on listattu pakkauksiin siten, että ensimmäisenä ilmoitetaan painavin asia, ennen sen käsittelyä tai kypsennystä. Esimerkiksi liha menettää yleensä vähintään $\frac{3}{4}$ osaa kokonaispainostaan kuivattaessa. Tämä tarkoittaa, että jos aloittaa 70 % lihasta ja 30 % viljasta, voi laittaa pakkaukseen 'vähintään 70 % lihaa', kun taas kuivattuna tämä tuote lopulta sisältää 42 % lihaa ja 57 % viljaa. (Munkevics & Munkevica 2017.)

Toisena vaihtoehtoisena menetelmänä, kun valmistajat haluavat käyttää halpoja täyteaineita, säilyttäen kuitenkin lihan ensimmäisenä listassa, voivat he hyödyntää esimerkiksi riisin eri lajikkeita. Jos tuotteen on tarkoitus sisältää 30 % lihaa ja 50 % riisiä, niin ne tulevat tuotesisällössä lihan jälkeen, kun käyttää 25 % vaaleaa ja 25 % tummaa riisiä. (Munkevics & Munkevica 2017.)

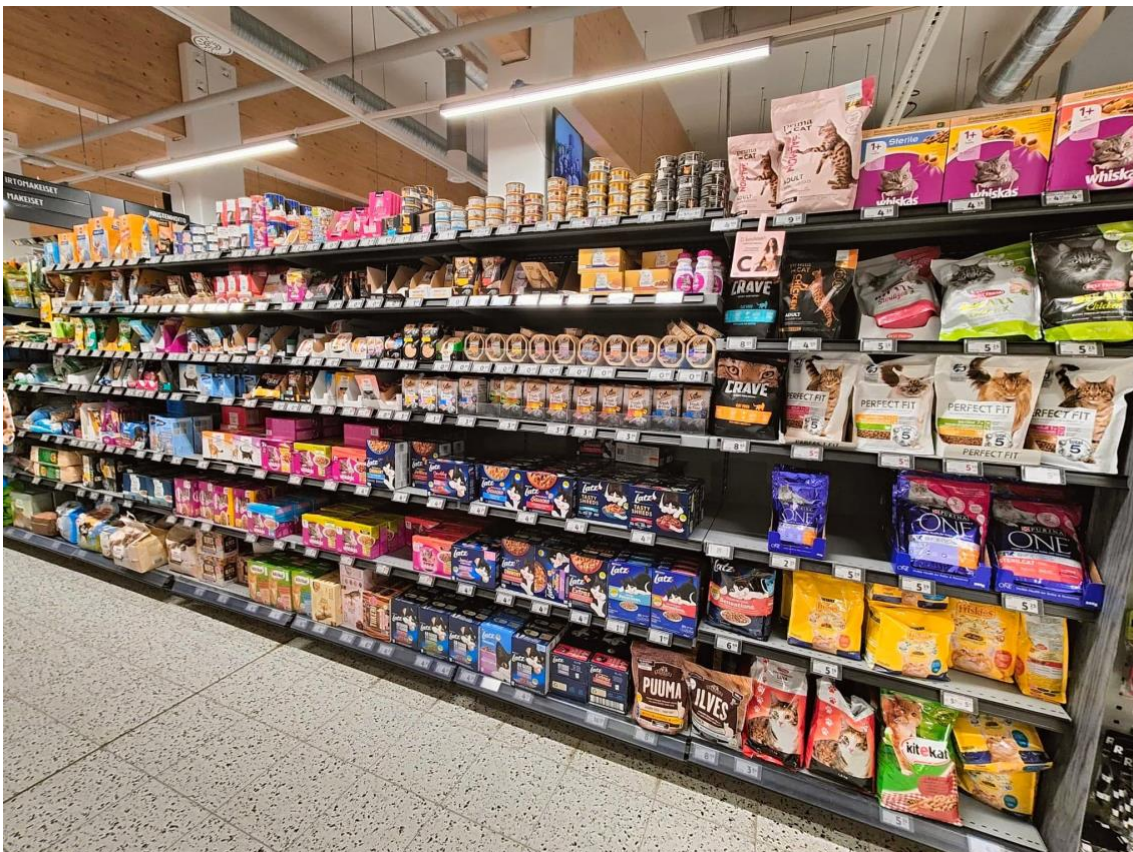
8.4 Kissanruokapakkauksien erikoistermit

Jotkut lemmikkieläinten ruokapakkaukset sisältävät termejä kuten premium ja gourmet. Premium- tai gourmet-merkinnällä merkittyjen tuotteiden ei tarvitse sisältää erilaisia tai korkealaatuisempia ainesosia, eivätkä ne täyty korkeampia ravitsemuksellisia standardeja. (FDA 2020.)

Termi luonnollinen näkyy myös toisinaan lemmikinruokien etiketeissä. AAFCO (The Association of American Feed Control Officials) on kehittänyt rehuterminmääritelmän sille, minkä tyyppisiä ainesosia voi pitää luonnollisina lemmikkieläinten ruoissa. Suurimmaksi osaksi luonnollisen voi tulkita tarkoittavan sitä, ettei tuotteessa ole keinotekoisia maku-, väri- ja säilöntäaineita. (FDA 2020.) Lemmikkieläinten ruoat sisältävät yleensä säilöntäaineita, sillä tällaiset ainesosat pitävät kissanruoan tuoreena ja pidentävät sen säilyvyyttä. (Petguide 2021).

9 KISSANRUOAT SUOMALAISSA KAUPOISSA

Kissanomistajana perustan seuraavat tiedot omiin ostokokemuksiini. Kissanruokia on myynnissä suomalaisissa päivittäistavara-kaupoissa ja lemmikinruokaliikkeissä. Niitä on erilaisissa muodoissa kuten raakaruokapakasteina, märkäruokana, kuivaruoana sekä herkkupakkauksissa. Valikoima vaihtelee myyntipaikan mukaan, mutta on olemassa tunnetuimpia kissanruokamerkkejä, jotka ovat saatavilla lähes poikkeuksetta jokaisesta paikasta, esimerkkinä kuva 6. Laadullisesti valikoimien tuotteet voivat poiketa valtavasti toisistaan. Kissanruokia löytyy vaihtelevalla valikoimalla muun muassa Prismasta, K- ja S-ryhmän ruokakaupoista, Kärkkäiseltä, Salesta, Lidlillä ja Tokmannilta.

KUVA 6. Laaja kirjo suomalaisen ruokakaupan kissanruokamerkkejä.

Kissanruokia myydään yleensä marketeissa 50–100 gramman märkäruokapusseissa, 50–100 gramman metallipurkeissa tai 200–400 gramman tetroissa. Kuivaruoat ovat tyypillisesti 400 gramman – 1 kilon muovi- ja pahvipakkauksissa. Raakaruokatuotteita löytyy pääasiassa 200 gramman – 1 kilon muovipakkauksissa. Lisäksi kissoille on myynnissä erilaisia herkkupusseja, kylmäkuivattuja lihoja, vitamiinijuomia, lihatikkuja ja kissanmaitoja.

9.1 10 kissanruokamerkkiä ja markkinointiväittämiä

Lähempään tarkasteluuni valikoitui 10 eri kissanruokamerkkiä, joita on saatavilla suomalaisista marketeista. Kyseiset kissanruokamerkit ovat Latz, Whiskas, Sheba, Gourmet, Friskies, PrimaCat, Bilanx, Mjau, Miamor ja Dagsmark.

Kerron seuraavaksi tarkemmin näistä kymmenestä kissanruoasta, kuten valmistajan tiedot, mitä tuotteita jokaisen merkin alta löytyy, ensivaikutelma kissanruokapakkauksesta ja mitä kissanruokabrändien markkinointiväittämiä löysin. Otan jokaisesta merkistä yhden aikuiselle kissalle suunnatun märkäruoan esille ja arvioin aiempien tutkimuksien perusteella, miten hyvin se vastaa kissan lajityypillisiin tarpeisiin.

9.2 Latz

Latz-tuotteiden valmistaja on Purina, joka fuusioitui vuonna 2001 sveitsiläisen ruokayhtiön Nestlén kanssa. (Nestle 2022c.) Latz on yksi tunnetuimpia kissanruokamerkkejä, jota olen nähnyt lähes poikkeuksetta jokaisen kissanruokia myyvän myymälän tarjonnassa.

Tämän tuotemerkin valikoimiin kuuluu märkäruokaa, kuivaruokaa, kissanherkkuja ja kissanhiekkaa. Kissanruokien tunnistettavina piirteinä voidaan pitää tummansinisiä pakkauksia ja mustavalkoista hymyilevää tai kieltä lipovaa kissaa tuotteiden kyljessä, kuten kuvassa 7. Kuvan kissasta saan ensivaikutelmana sellaisen mielikuvan, että ruoka olisi kissalle erittäin maistuvaa.

Purina on todennut:

Yli 100 vuoden kokemuksemme ansiosta meistä on tullut lemmikkien ravintotarpeiden asiantuntijoita. Olemme sitoutuneet luomaan ruokia, jotka parantavat terveyttä, hyvinvointia ja pitkäikäisyyttä ja kututtelevat makunystyröitä. (Purina 2022.)

KUVA 7. Latz -tuotepakkaus. (Tuontitukku 2022).

Latzin tuotekuvaus ja ainesosat:

Herkullinen ja maistuva kissan märkäruoka suussa sulavassa kastikkeessa. Aikuisen kissan täysravinto lajitelma sisältää neljä herkullista makua, joilla voidaan hemmotella kissaystävää. Kissanruokapakkaus sisältää 12 annospakkausta meheviä Latz Sensations Sauces ruokia kastikkeella. Kissanruokalajitelmassa on maut nautaa tomaattikastikkeessa, kanaa pekoninmakuisessa kastikkeessa, ankkaa porkkanakastikkeessa sekä lammasta riistanmakuisessa kastikkeessa. (Tuontitukku 2022.)

Nautaa ja tomaattikastike – Lihaa ja eläinperäisiä tuotteita 16 % (josta nautaa 4 %), kasvivalkuainesteväitä, kalaa ja kalatuotteita, kasviksia (0,9 % kuivattua tomaattia vastaa 8,1 % tomaattia kastikkeessa), kivennäisiä, sokereita. Palat 46 % lihaa ja eläinperäisiä tuotteita. (Tuontitukku 2022.)

Tuotekuvaus voisi pitää siltä osin paikkansa, että kissa kokee tällaisen ruoan maistuvaksi, sillä onhan se sellaiseksi pyritty tehtaalla tekemään, kuten kerron luvussa 7. Suussa sulavan voi tulkita monella tavalla, mutta sulavuudesta ei ole ainakaan tässä tapauksessa takeita, luvussa 4 käsittelemieni sopimattomien kasvipiperäisten ainesosien vuoksi.

Ainesosasisältöä lukiessa minulle on selvää se, että siitä löytyy epäsopivia ainesosia kissan kaltaiselle lihansyöjälle, jonka tarpeita käsittelemän luvussa 3. Kissoille sopivampiin ainesosiin voisin vielä luokitella lihojen, kuten naudan ja kalatuotteiden käytön. Kasvipiperäisten ainesosien ja sokerien haitallisuutta perustelen luvussa 4, ja tässä niitä on tomaattikastikkeen, kasvivalkeaistivasteen, kasviksien sekä sokereiden muodossa. Lihaa ja eläinperäisiä tuotteita ei ole kovin tarkasti luokiteltu, joten tuote voi sisältää mitä vaan teurasjätettä mistä eläimestä tahansa, lukuun 8 viitaten, mutta varmuudella voisin sanoa siinä olevan ainakin jossain muodossa vähän nautaa ja kalaa.

Purina ei ole tässä tapauksessa herättänyt minussa luotettavuutta asiantuntijuudellaan, kun otetaan nämä aiemmat seikat huomioon. Totean, että väittämät terveestä ja pitkää elämää lupaavista ruoista ei ainakaan tämän Latz-ruoan osalta täyty, sillä tässä on liikaa ristiriitoja kissan lajityypillisten tarpeiden kanssa.

9.3 Friskies

Friskiesin kissanruokatuotteita on ollut saatavilla vuodesta 1956. Tämän kissanruokamerkki kuuluu Purinalle, jonka omistaa Nestlé. Friskies on erittäin tunnettu ja suosittu lemmikinruokasarja maailmalla. (Nestle 2022a).

Valikoimista löytyy kissoille märkäruokaa, kuivaruokaa ja kissanherkkuja. Friskiesin kissanruokapakkaukset tunnistaa parhaiten kirkkaan keltaisesta väristä ja punaisesta kirjavasta kissasta, kuten kuvassa 8. Ensimmäinen mielikuva minulla herää tämän tuotepakkauksen kissasta, että se on iloinen ja kirkkain silmin odottaa saadakseen kyseistä kissanruokaa.

KUVA 8. Friskies -tuotepakkaus. (Kärkkäinen 2022b).

Friskiesin tuotekuvaus ja ainesosat:

Aikuisen kissan täysravinto. 12 annospussin lajitelma sisältää korkealuokkaisia proteiineja, vitamiineja, kivennäisiä ja muita maukkaita ja terveellisiä raaka-aineita ja on tasapainoista täysravintoa joka päivälle. (Kärkkäinen 2022b.)

Nautaa ja porkkanaa. Koostumus: Lihaa ja eläinperäisiä tuotteita (josta nautaa 4 %), Kivennäisiä, Kasviksia (0.6 % kuivattua porkkanaa, vastaa 5,4 % porkkanaa), Sokereita. (Kärkkäinen 2022b.)

Tuotekuvauksessa mainitusta korkealuokkaisista proteiineista ei voi tässä tapauksessa mennä takuuseen, kuten mainitsen termien harhaanjohtavuudesta luvussa 7. Käsittelen luvussa 8 myös

sitä, että lihaa ja eläinperäisiä tuotteita-merkintä voi olla mitä vaan heikkolaatuistakin proteiinia, joten näen korkealuokkaisuuden olevan kiistanalainen väittämä tässä tapauksessa.

Aineosaluettelossa on mainittu ensimmäisenä nauta ja porkkana, jotka vaikuttavat olevan yhdessä tämän Friskies-tuotteen hallitsevat ainesosat. Kasvikset eivät ole kissalle ihanteellista ravintoa, kuten totean luvussa 4. Minulle jäi epäselväksi, miksi porkkanan prosenttipitoisuudet on pitänyt ilmoittaa kahdessa eri muodossa. Ainesosissa on mainittu myös sokerit, jotka ovat aivan turhia kissan ruokavaliolla, lukuun 4 viitaten.

Tämä Friskies-kissanruoka ei näiden havaintojen perusteella lunasta lupauksiaan korkealuokkaisuudesta. Myöskään tuotepakkauksen kyljessä olevat väitteet terveellisyydestä ja tasapainoisuudesta eivät ole oikeita termejä kuvailemaan tätä kissanruokaa, sillä ainesosat eivät vastaa kissan lajityypillisiä tarpeita.

9.4 Gourmet

Gourmetin valmistus kuuluu myös Purinalle, ja sen myötä Nestlé ruokayhtiön nimiin. Gourmet on ollut markkinoilla vuosikymmenten ajan. (Nestle 2022b.)

Valikoimista löytyy märkäruokaa, kuivaruokaa ja kissanherkkuja. Gourmet kissanruokien pakkauksien tunnusvärejä ovat kultainen, sininen ja punainen. Pakkauksissa esiintyy valkoinen pitkäkarvainen persialainen kissa, kuten kuvassa 9 näkyy. Tuotepakkauksesta saa sellaisen mielikuvan, että kissanruoka on luksuselämys ja suunnattu enemmän rotukissoille.

Nestlé on todennut:

Hemmottele kissaasi äärimmäisellä ruokakokemuksella. Ihastuttava valikoima yksilöllisiä makuja, reseptejä ja tekstuureja – jokainen on valmistettu korkeimpien kissan kulinaaristen standardien mukaisesti ja saatavilla kätevinä kerta-annoksina. Gourmet-brändi on kissoille, jotka nauttivat elämän hienoimmista asioista. (Nestle 2022b.)

KUVA 9. Gourmet -tuotepakkaus. (Peten Koiratarvike 2022).

Gourmetin tuotekuvaus ja ainesosat:

Gourmet Perle tarjoaa valikoidun lajitelman hienostuneita aterioita ja vastustamattoman makuelämyksen kissallesi joka päivä. Gourmet Perle Mini Filets on aikuisen kissan kostea täysravintoa, joka sisältää hienostuneita lihaisia ja kalaisia paloja kypsennettynä hellästi omassa maukkaassa kastikkeessaan.

Riistaa kastikkeessa. Koostumus: Lihaa ja eläinperäisiä ainesosia (josta 4 % riistaa), kasviproteiiniitivistettä, kalaa ja kalatuotteita, kivennäisiä, sokereita. (Peten Koiratarvike 2022.)

Merkin tuotekuvausta ja ainesosia vertaillen en näe sellaista yhteyttä, että tuote olisi jokin hieno yksilöllinen luksuselämys kissalle. Erilaisesta kypsennysmenetelmästä on vaikea sanoa mitään,

poikkeako se muista kissanruoista, sillä se voi olla myös pelkkää markkinointia, mistä kerron luvuissa 7 ja 8. Kissalle vastustamaton makuelämys voi kuitenkin pitää paikkaansa, avatessani asiaa tarkemmin luvussa 7 makujen muokkaamisesta.

Ainesosissa on monia kissalle sopimattomia asioita, kuten kasviproteiiniiviste luettelossa toisena ja sokerit viimeisenä, joiden huonoista puolista kerron luvussa 4. Tuotteesta löytyy lihaa ja eläinperäisiä ainesosia, joista edes vähän on todettu olevan riistaa ja kalaa, muu osuus voi olla mitä vaan huonolaatuista eläinten osaa.

Omien havaintojeni perusteella tämä Gourmet-ruoka ei ole valmistettu kissojen lajityypillisiä tarpeita silmällä pitäen. Kissanruoasta ei tee hienostunutta se, että kissa saa elimistönsä myös sellaisia ainesosia, mitkä eivät sinne kuulu, kuten luvussa 4 olen tarkemmin asiaa avannut.

9.5 Whiskas

Whiskas on Mars Petcare-yhtiön omistama laajasti tunnettu kissanruokamerkki. Whiskasia on valmistettu yli 40 vuotta. (Mars 2022c.)

Whiskasin valikoimasta löytyy märkäruokaa, kuivaruokaa ja kissanherkkuja. Pakkauksien pääasiallinen tunnusväri on violetti ja tuotteiden etualalla koreilee brittiläinen lyhytkarvainen kissa, esimerkkinä kuva 10. Kissanruokapaketin kissasta saa sellaisen mielikuvan, että kissa on kirkkain silmin kiinnostunut maistelemaan edessä olevaa kissanruokaa.

Mars on todennut:

Mars on ja on aina ollut periaatteisiin perustuva yritys. Vaikka olemme ylpeitä menneisyydestämme, meillä on näkemyksemme tulevaisuuteen. Sen lisäksi, että pyrimme luomaan ja löytämään ratkaisuja ilmastonmuutokseen, pyrimme tekemään tieteellisiä harppauksia lemmikkien ruokinnassa ja käyttäytymisessä sekä löytämään uusia ja innovatiivisia tapoja ruokkia maailmaa. (Mars 2022a.)

KUVA 10. Whiskas -tuotepakkaus. (Tokmanni 2022).

Whiskasin tuotekuvaus ja ainesosat:

Valitse Whiskas pitääksesi kissasi terveenä ja tyytyväisenä. Aterioiden reseptit ovat huolellisesti muotoiltuja ja niissä on käytetty parhaita raaka-aineita. Ne eivät ainoastaan maistu hyvältä, vaan sisältävät kaiken mitä kissasi tarvitsee. Kastikeaterioissa on optimaalinen tasapaino vitamiineja ja kivennäisaineita. Ne edistävät virtsateiden terveyttä ja lisätty sinkki auttaa tukemaan ihon ja turkin hyvinvointia. Aterioiden tasapainoinen energiasisältö tukee painonhallintaa. (Tokmanni 2022.)

Sis. Häränliha koostumus: lihaa ja eläinperäisiä tuotteita (josta 4 % häränlihaa), viljaa, kivennäisiä ja sokereita. (Tokmanni 2022).

Tuotekuvauksen mukaan tällä ruoalla on virtsateiden terveyttä edistäviä vaikutuksia, mikä on nähdäkseni ristiriidassa Ruokaviraston rehulainsäädännön asettamia ohjeistuksia vastaan, joita

käsittelen luvussa 8. Virtsateiden hyvinvointiin ja painonhallintaan viittaaminen ovat myös ristiriidassa ainesosissa piilevien viljojen ja sokerien kanssa, joihin viittaa luvussa 4.

Kyseisen tuotteen kuvaus ja aineosat eivät mielestäni vastaa ollenkaan toisiaan. Hiilihydraattien käyttäminen kumoaa tässä nyt niitä markkinointiväittämiä, joita on yritetty tuotekuvauksessa korostaa.

9.6 Sheba

Mars Petcare-yhtiö omistaa Sheban. (Mars 2022b).

Sheban valikoimista löytyy märkäruokaa ja kissanherkkuja. Kissanruokapakkaukset tunnistaa mustapohjaisista ja kullan sävyisistä tuotteista, kuten kuvassa 11. Sheban logossa on musta kissa ja ruokapakkauksissa esiintyy myös venäjänsininen rotukissa. Kissanruokapakkauksen visuaalisesta ilmeestä saa sellaisen mielikuvan, että se olisi korkealaatuisempi vaihtoehto kissoille.

Mars on kertonut:

Sheba-kissanruoan valmistajat tietävät, että kissanomistajat rakastavat kissoja niiden itsenäisen hengen, persoonallisuuden ja vaativan maun vuoksi. Siksi jokainen Sheba-resepti on määrätietoisesti suunniteltu sopimaan kissan ainutlaatuisiin makutoiveisiin. Juhlista sinun ja kissasi välistä rakkautta Sheba-kissanruoalla. (Mars 2022b.)

KUVA 11. Sheba -tuotepakkaus. (Zooplus 2022).

Sheban tuotekuvas ja ainesosat:

Sheba-ateriat ilahduttavat lemmikkisi hienostuneita makuhermoja ainutlaatuisten reseptien runsaalla kirjolla, joka on yhtä yksilöllinen kuin kissasikin. Tasapainoiset ja maukkaat, täysikasvuisille kissoille tarkoitetut ateriat tehdään ilman keinotekoisia aromi- tai säilöntäaineita. Kätevät annospussit helpottavat ruoan tarjoilua ja varmistavat kissallesi aina tuoreen aterian. Sheba merkitsee vaihtelua ja makuelämyksiä! (Zooplus 2022.)

Fish in Jelly: liha ja lihan sivutuotteet (38 %), kala ja kalan sivutuotteet, kivennäisaineet, erilaiset sokerit. (Zooplus 2022).

Sheban markkinointitekstiä ja ainesosia vertailllessani en valitsisi tätä ensimmäiseksi ruoaksi, jolla juhlistaisin rakkautta kissoihin. Tuotekuvauksessa lupailaan tasapainoisia ja maukkaita aterioita, mutta aivan lopussa mainitaan erilaiset sokerit, joiden haitoista kerron luvussa 4.

Lihaa ja kalaa sekä niiden sivutuotteita ainesosista löytyy, mutta minulle jäi täysin mysteeriksi, mitä eläintä ruoassa varsinaisesti on. Tällä vähäisellä informaation määrällä on vaikeaa todeta, mikä tekee tuotteesta ainutlaatuisen kissalle.

Kokonaisuutta ajatellen, tämä Sheba-kissanruoka ei ole täysin tasapainoinen kokonaisuus kissan lajityypillisiä tarpeita ajatellen. Tuote voi sisältää mitä tahansa huonolaatuista eläimen osaa, koska mitään tarkempaa luokittelua ei tule ilmi ainesosaluettelosta.

9.7 PrimaCat

Tamperelainen Prima Pet Premium Oy on lemmikkieläinruokien ja -tarvikkeiden valmistuttaja, maahantuojaja ja heiltä löytyy myös tukkuliike. (PrimaPetPremium 2022).

Valikoimista löytyy kissoille märkäruokaa, kuivaruokaa, herkkuja ja kissanhiekkaa. PrimaCat-pakkaukset ovat monen eri sävyisiä ja löytyy valikoimaa haalean keltaisesta mustaan. Jokaisen pakkauksen kyljessä on bengalikissa, kuten kuvassa 12 näkyy. Tuotepakkauksen kissasta tulee minulle sellainen mielikuva, että tätä kissanruokaa syömällä kissa pysyisi leikkisänä ja virkeänä.

PrimaCat Pet Premium Oy on julkaissut:

Kissat voivat olla syömisen suhteen nirsoja, mutta parhaimmillaan ruokailu on yhteenkuuluvuuden ja välittämisen hetki kissalle ja sen omistajalle. Vaali arvokkaita hetkiä ja tarjoa kissallesi ruokaa, joka tekee sille hyvää: PrimaCat kissan märkäruoat sisältävät runsaasti herkullista lihaa eivätkä lainkaan vehnää tai lisättyä sokeria. PrimaCat märkäruokavalikoimasta löydät vehnättömät ja viljattomat kissan annospussit jokapäiväiseen ruokintaan. Laajasta kissan märkäruoka valikoimasta löydät tuotteet vaativampaankin makuun. (PrimaCat 2022.)

KUVA 12. PrimaCat -tuotepakkaus. (Verkkokauppa 2022).

PrimaCatin tuotekuvaus ja ainesosat:

Kissan ruokinta on taitolaji; siksi PrimaCat on luonut erityisen herkulliset siipikarjareseptit, jota kissasi on lähes mahdotonta vastustaa. Tämän kätevän lajitelmapakkauksen kaikki tuotteet sisältävät lihaisia fileepaloja ja kastiketta tarkoin suunnitellussa 50/50-suhteessa. Täysravinto kaikille aikuisille kissoille. Ei sisällä viljaa, soijaa eikä lisättyä sokeria. (Verkkokauppa 2022.)

Siipikarja: Koostumus: 88 % liha ja eläinperäiset tuotteet fileepaloissa (väh. 11 % siipikarjaa), kasviöljyt ja eläinrasvat, kuitu (0,4 % inuliini), mineraalit. Kastikkeen ja fileen suhde 50/50. (Verkkokauppa 2022.)

Markkinoinnissa PrimaCat on mielestäni edellä monia aiemmin mainittuja kissanruokia, koska PrimaCat tuo esille sen, kuinka kissanruoat eivät sisällä ainakaan lisättyä sokeria, viljaa tai soijaa. Brändi mukailee nykyisiä kissanruokatrendejä, kuten kerron luvussa 7.

Tässä kissanruoassa lihan ja eläinperäisten tuotteiden prosenttiosuus on korkea, mikä lähtökohtaisesti merkitsee hyvää kissalle, vaikka eläinproteiinin laadullakin on väliä. Ainesosissa on mainittu kasviöljyt, mitkä eivät ole tarpeellisia kissoille, kuten totean luvussa 4 tarkemmin

kasviperäisistä aineksista. Luvussa 4 mainitsen myös kuidusta, joista on eri lähteiden mukaan erilaisia näkökulmia niiden tarpeellisuudesta kissoille.

Totean, että tässä kissanruoan kehittämisessä on menty parempaan suuntaan kissojen lajityypillisiä tarpeita ajatellen, vaikka parannettavaa vielä olisi. Moneen aiempaan kissanruokamerkkiin verrattuna PrimaCat on selkeästi parempi vaihtoehto.

9.8 Bilanx

Bilanxin valmistaja on Best Friend Group. (Best Friend 2022a).

Valikoimista löytyy märkäruokaa, kuivaruokaa, herkkuja, kissanhiekkaa ja leluja. Havaitsin, että Bilanxin kissatuotevalikoimassa ei ole yhtenäistä selkeää pakkauksien ulkoasua. Yhtenä esimerkkinä voi kuitenkin pitää kuvassa 13 olevaa mustaa tuotepakettia, jossa vihreäsilmainen kissa suuntaa katseensa oikealle. Kissanruokapakkauksen visuaalisesta ilmeestä tulee sellainen mielikuva, että siinä on jokin salainen ja mystinen resepti kyseessä.

Best Friend Group on julkaissut:

Best Friendin kattavasta tuotevalikoimasta löydät tärkeimmät tuotteet lemmikillesi. Olemme luotettava arjen kaveri kaikille lemmikeille ja heidän omistajilleen. Lemmit ja heidän perheensä ansaitsevat vain parasta, siksi vastuullisuus ja tuotteiden turvallisuus on meille sydämen asia. Mielestämme laadukkaat tuotteet ovat jokaisen lemmikin oikeus. Innovatiivinen tuotekehitys, kokemus ja ammattitaito takaavat taatusti maistuvat ja laadukkaat tuotteet pohjoismaisille lemmikeille. (Best Friend 2022b.)

KUVA 13. Bilanx -tuotepakkaus. (Kärkkäinen 2022a).

Bilanxin tuotekuvaus ja ainesosat:

Bilanx lihapaloja herkullisessa kastikkeessa on korkealaatuinen täysravinto kissoille. Se on suunniteltu erityisesti nirsoille kissoille ja sisältää kaikki kissasi tarvitsemat ravintoaineet. (Kärkkäinen 2022a.)

Sisältää lammasta: liha ja eläinperäiset tuotteet (josta 4 % lammasta), kasvipäriset tuotteet ja kivennäiset. (Kärkkäinen 2022a.)

Best Friend mainostaa, että lemmikinruoat ovat vastuullisesti kehitettyjä ja laatuvalvottuja lemmikinruokia. Mitään tarkempaa tutkimusta tai kirjoitusta en aiheesta löytänyt kissanruokien osalta, jonka avulla olisin voinut muodostaa tästä tarkempaa näkemystä.

Markkinointiteksti ja ainesosat eivät anna minulle samaa kuvausta siitä, että kyseessä olisi erityisen laadukas kissanruoka. Termi korkealaatuinen voi olla markkinointikeino, josta mainitsen luvussa 7. Liha ja eläinperäiset tuotteet voivat olla mitä tahansa, joiden joukossa on edes vähän lammasta, kuten käsittelen luvussa 8. Kasvipäristen tuotteiden epäsopivuudesta kerron luvussa 4.

Näiden havaintojeni perusteella tätä Bilanx-kissanruokaa ei ole kehitelty ensisijaisesti kissan lajityypillisiä tarpeita mukaillen.

9.9 Mjau

Mjau kissanruokamerkin omistaa ruotsalainen Doggy AB. (Mjau 2022).

Valikoimasta löytyy märkäruokaa, kuivaruokaa ja kissanherkkuja. Tuotteet tunnistaa pääasiassa vaaleansinisistä pakkauksista, esimerkkinä kuva 14. Paketeissa on keulahahmoina eri näköisiä kissoja, joista kaikki katsovat tunnusmaisesti yläviistoon oikealle. Minulle mielikuvana tästä tuotteesta tulee, että Mjau-kissanruoka on tarkoitettu nuorille ja leikkisille kissoille.

KUVA 14. Mjau -tuotepakkaus. (K-Citymarket Iso Omena 2022).

Mjaun tuotekuvaus ja ainesosat:

Tämä tuote on valmistettu Ruotsin Vårgårdassa, keskellä Västgötlandin peltomaisemaa, puhtaista ja luonnollisista raaka-aineista. Tuote sisältää 100 % eläinproteiineja, siinä ei ole lisättyä sokeria tai viljaa. Yksi pussi on juuri oikea ateriakoko kissallesi. (K-Citymarket Iso Omena 2022.)

Sis. Meritaimenta: Liha- ja eläinperäiset tuotteet*, kala ja kalatuotteet* (josta meritaimenta 5 %), kivennäiset, sikuri-inuliini* (0,1 %). (K-Citymarket Iso Omena 2022).

Tuotekuvauksen perusteella saan sellaisen kuvan, että Mjausta on haluttu tuoda esiin sen luonnollisuus ja alkuperä. Siinä on myös hyödynnetty nykyaikaisempaa markkinointikeinoa, kun on mainittu sokerittomuus ja viljattomuus, kuten luvussa 7 olen maininnut.

Kuvauksen mukaan tuote koostuu lähes kokonaan eläinproteiinista, mikä kyllä pitää mielestäni hyvin paikkansa, sillä kasvipäisiä aineksia ei listassa liiaksi ole. Epäselväksi minulle kuitenkin jää, että mitä muuta eläinperäistä tuotteessa on kuin meritaimen. Loppuun on merkitty eräänlainen kuitutyyppi, sikuri-inuliini, jonka tarpeellisuutta kuituna käsittelen luvussa 4.

Mjau-kissanruoasta esitetty väittämä luonnollisuudesta voi tarkoittaa, että siinä ei ole keinotekoisia väri- ja makuaineita, kuten käyn läpi luvussa 8. En menisi täysin vannomaan tuotteen lunastavan kaikkia markkinointiväittämiään luonnollisuudesta ja puhtaudesta, koska kissanruoka on kuitenkin monilta osin prosessoitua.

9.10 Miamor

Miamor on saksalaisen Finnern nimisen perheyriksen omistuksessa. (Finnern 2022).

Valikoimiin kuuluu märkäruokaa, vitamiinitahnoja ja vitamiinijuomia. Tuotepakkauksien tuntomerkkejä on mustaa pohjaväri, kuten kuvassa 15, sekä tuotteiden etualalla esiintyvä kissa mustavalkoisella pohjalla. Ensimmäinen mielikuva tuotepakkauksesta oli, että se vaikuttaa korkealaatuiselta kissanruoalta.

KUVA 15. Miamor -tuotepakkaus. (Bitiba 2022).

Miamorin tuotekuvaus ja ainesosat:

Miamor Ragout Royale tarjoaa kissallesi salonkikelpoisen illallisen suurella (linnun)lihapitoisuudella. Se ei sisällä naudanlihaa, ja se on valmistettu vitamiinittu säilyttävällä menetelmällä, joka mahdollistaa korkean ravintopitoisuuden. Lisäksi Miamor Ragout Royale on erityisen kätevä tarjoilla: hyytelömäisestä pakkauksesta ei jää tähteitä. Täydellinen ilo lemmikillesi – kokeile nyt kätevässä pusseissa. Ei sisällä keinotekoisia väri- tai säilöntäaineita. (Bitiba 2022.)

Miamor Ragout Royale hyytelössä: Liha ja lihaperäiset tuotteet (vähintään 10 %, kalapohjaiseen makuun 5 %), kala ja kalaperäiset tuotteet, kivennäisaineet. (Bitiba 2022.)

Tuotekuvausta ja ainesosia lukiessani en täysin vakuuttunut siitä, että tuote olisi salonkikelpoinen ja erittäin ravinteikas kissalle. Nämä kuulostavat markkinointikeinoilta, joita käsittelemme luvussa 7.

Ainesosissa on erilaisia eläinperäisiä tuotteita, mutta niitä ei ole tässä tarkemmin eritelty edes erilaisiin liha- tai kalalajeihin, vaikka itse tuotekuvauksessa kerrotaan, mitä se sisältää paljon ja mitä se ei ainakaan sisällä. Epäselväksi minulle jäi, mikä on se erityinen vitamiinittu säilyttävä menetelmä.

Tässä Miamor-kissanruoassa ei ole ainakaan kasviperäisiä aineksia ja sokereita, mikä on hyvä asia kissan lajityypillisiä tarpeita ajatellen. Varsinainen eläinproteiinin laatu sitten määrittäisi, miten hyvä ruoka on kyseessä, kuten luvussa 3 käyn läpi, mutta laatua en voi varmuudella tämän sisällön perusteella tietää.

9.11 Dagsmark

Dagsmark Petfood Oyj on uusimpia tulokkaita, joka on vuonna 2016 perustettu loimaalainen osakeyhtiö. (Finder 2022).

Tuotemerkiltä löytyy kissojen märkäruokaa ja kuivaruokaa. Kissanruokapakkaukset ovat ruskean sävyisiä ja täynnä eläimellisiä kuvioita, esimerkkinä kuva 16. Pakkauksesta tulee sellainen mielikuva, että se on tarkoitettu kaikkien kissaeläinten makuun.

Dagsmark Petfood on julkaissut:

Me Dagsmarkilla uskomme, että niin eläinten kuin ihmisten hyvinvointi lähtee vastuullisista teoista, ja siksi vastuullinen tuotanto onkin meille sydämen asia. Meillä on oma vastuullisuusohjelma, laskemme hiilitassun jälkemme vuosittain ja olemme avoimia tuotantoprosesseistamme. Suomalaisen Työn Liitto on myöntänyt meille oikeuden käyttää Avainlippu-merkkiä. Lupaamme olla mukana sinun ja lemmikkisi arjessa täyttämällä ruokakupit laadukkaalla kotimaisella lähiruoalla, joka on tuotettu tassu sydämellä ympäristöä kunnioittaen. (Dagsmark 2022.)

KUVA 16. Dagsmark -tuotepakkaus. (Kivuton 2022).

Dagsmarkin tuotekuvaus ja ainesosat:

Dagsmark ILVES -hyytelössä on maukas ja proteiinipitoinen kotimaista kanaa sisältävä koostumus. Märkäruoka ei sisällä viljaa, soijaa, lisättyä sokeria eikä säilöntä- tai väriaineita. Dagsmark ILVES tukee kissasi hyvinvointia ja maistuu ihan makutakuulla. (Kivuton 2022.)

Koostumus: kana, vesi, sakeuttamisaineet, kivennäisaineet. Lihapaloissa on yli 85 % lihaa ja loput 15 % on vettä ja sakeuttamisaineita. Erytishuomio: Kotimaisen kanan kivipiiran epävakaan saatavuuden vuoksi käyttämämme kivipiiran alkuperämaa voi tarvittaessa olla myös Ruotsi. (Kivuton 2022.)

Tämä kotimaisuuteen pyrkivä kissanruokabrändi lunastaa yllättävän hyvin alkuperäisen sanomansa. Yritys puhuu hiilijalanjäljestä, ja päästösäästöjä yritykselle on lukemani mukaan tuonut kotimaisen elintarviketuotannon hyödyntäminen sekä raaka-aineiden lyhyet kuljetusmatkat. (Dagsmark 2022.)

Brändi liputtaa suomalaisuuden eli kotimaisuuden nimeen, mutta tietyissä tilanteissa he joutuvat kuitenkin turvautumaan ulkomaisiin kumppaneihin, jos jotain raaka-ainetta ei Suomesta saa.

Kotimaisuus ei siis voi olla aina luvattavissa, vaikka mielestäni hyvin näkyvästi ovat ilmoittaneet myös tuon poikkeustilanteen.

Proteiinin lähteeksi on selkeästi ilmoitettu kana ja kyseisen lihan prosenttiluku on korkea. Tuote on myös viljaton sekä sokeriton, mikä on hyvä kissojen kannalta, kuten luvuista 3 ja 4 voi päätellä. Tuotteesta ei saa tämän perusteella kuitenkaan selville mitä on käytetty sakeuttamisaineina. Näin selkeällä viestinnällä Dagsmark herättää minussa kuitenkin paljon luottamusta ja lunastaa lähes kiitettävästi markkinointiväittämät. Saan sellaisen kuvan, että Dagsmark haluaa tukea kissojen lajityypillisiä tarpeita.

9.12 Tulokset

Tulin sellaiseen tulokseen, että kissanruokabrändien markkinointiväittämiin tulisi suhtautua kriittisesti, sillä sisältö ei aina vastaa sitä, mitä yritys on markkinoimassa kissanomistajille. Kaikki, mitä tuotteissa sanotaan, ei välttämättä perustu mihinkään tieteelliseen näyttöön, vaan ne voivat olla harhaanjohtavia väittämiä. Toisinaan lupaukset voivat kuitenkin olla myös aika lähellä sitä, mitä kissanruokabrändi on markkinoinnissa korostanut.

Kissanruokapakkauksien tuoteselosteita on kannattavaa lukea, ennen kuin tekee ostopäätöksen. Kissanomistajien arvioitavaksi jää kuitenkin lopulta se, miten hyvin valmistajat ovat kissanruoan suunnittelussa onnistuneet, sillä helpoksi sitä ei ole tehty tuoteselosteita lukemalla.

Ymmärtämällä kissan alkuperää, tiettyjä asioita voidaan pitää täysin faktoina, kuten että kissa on lihansyöjä. Varmin tapa kissan hyvinvoinnin ylläpitämiseen olisi jäljitellä kissan luonnollisen ravinnon ominaisuuksia, kuten laadukasta eläinperäistä proteiinia ja korkeaa kosteuspitoisuutta. Teollinen märkäruoka ja raakaruokinta olisivat tutkimuksieni mukaan terveyden kannalta parempia vaihtoehtoja, kuin pelkkä kuivaruoika. Vaikka pieneläimen saalistaminen ja kiinnisaaminen olisi lähimpänä kissan lajityypillisiä tarpeita, on siinä toiminnassa erinäisiä haittapuolia, liittyen vapaan ulkoilun riskeihin, loistartuntoihin ja ekosysteemin häiritsemiseen. Kesykissa ei ole myöskään ikinä kuulunut Suomen luontoon. Lajityypillisiä tarpeita voi onnistuneesti toteuttaa sisäkissan elämässä, kun kiinnittää huomiota kissaa aktivoiviin ruokintamahdollisuuksiin sekä ruoan laatuun.

10 POHDINTAA

Jo pelkästään kymmentä kissanruokaa tarkemmin katsomalla voi saada aavistuksen siitä, mitä kissanomistajalla on vastassaan kauppojen hyllyillä. Kissanruokinta saattaa tuntua haasteelliselta, koska informaation ja misinformaation määrä on valtaisa. Yhtä ainoaa oikeaa tapaa ei kissojen ruokinnassa ole, mutta siinä voi tehdä äärettömän hyviä ja äärettömän huonoja valintoja.

En ottanut tutkimuksissani lähempään tarkasteluun ravintoainesisältöä, kuten valkuaisen, rasvapitoisuuden, raakakuidun, hehkutusjäännöksen, kosteuden ja vitamiinien määrää. Niistä ei olisi tullut kovin tarkkoja analyyseja, sillä pakkauksissa on merkitty vain vähimmäis- ja enimmäispitoisuuksia. En myöskään ottanut tarkemmin tutkittavakseni kissojen kuivaruokatuotteita, sillä minulla oli rajallinen aika käytettävänä tutkielman tekemiseen.

Kissanruokamarkkinoinnin kohderyhmistä kuulun itse milleniaaleihin, ja voin täysin samaistua siihen, mitä tästä lemmikinruokien ostajatyypistä kerrotaan. Yritykset tietävät hyvin, miten tiettyä kohderyhmää saa tavoiteltua markkinoinnin keinoin, ja se on hyvä pitää mielessä valintoja tehdessään.

Nykyään kun ostan kissoilleni ruokaa, varmistan tuotesisältöä katsomalla, että siellä olisi mahdollisimman vähän, tai ei ollenkaan, kissalle turhia tai haitallisia ainesosia. Koen kuitenkin, että en itsekään osaa tulkita pakkausmerkintöjä täydellisesti. Hankin kissoille pääosin ihmisravinnoksi tarkoitettuja lihoja markettien kylmähyllyiltä ja hyödynnän myös kissanruokahyllyjen, eläintarvikeliikkeiden sekä -verkkokauppojen tarjontaa. En koe, että teollisen ruoan syöttäminen olisi mikään synti, mutta olen tutkimuksieni perusteella havainnut myös raakaruokinnan suuret hyödyt kissalle. Pelkän raakaruokinnan toteuttaminen vaatii jonkin verran viitseliäisyyttä vitamiinien annostelun laskemiseen, kun teollista täysravintoruokaa syöttämällä ainakin vähintään minimitarpeet täyttyvät.

Koen, että kuivaruokien käyttämiselle on aikansa ja paikkansa. Yhtenä esimerkkinä näen eläinsuojelullisen näkökulman, kun eläinsuojelutahot saavat kissanruokalahjoituksia yksityishenkilöiltä ja yrityksiltä, ja pyrkivät ruokkimaan kodittomat kissat sekä kesyttämään niitä erilaisin keinoin. Kissojen aktivoinnissa tulee kuivaruokien koostumuksen helppous esiin, vaikka

muutakin vaihtoehtoja on. Kuivaruokaa ei ole kuitenkaan kehitelty kissojen lajityypilliset tarpeet edellä, vaan ihmisen etu edellä, sillä ne ovat usein halpoja ja helppoja jättää kissalle esille.

Tutkimuksieni perusteella minulle selkeytyi se, että moni lemmikinruoka on riippuvuutta aiheuttavaa, niihin lisättyjen haju- ja makuaisteja herättävien aromivahventeiden, lisäaineiden ja ruoan päälle ruiskutettavan rasvan takia. Lemmikkien ruoat on tietysti suunniteltu niin, että ne ovat mahdollisimman maistuvia. Siten vieroituskin on hankalaa, kun haluaisi tehdä ruokavalionmuutoksen. Olin jo aiemmin tietoinen, että kissa voi jäädä koukkuun tiettyyn ruokaan, mutta opin aiheesta vielä lisää. Lukuisia kissojen ruokavalionmuutoksia tehneenä olen huomannut, että muutosprosessit ovat ihan yksilötasolla erilaisia. Joskus sattumalta joku uusi ruoka voi hajultaan, koostumukseltaan tai maultaan kelvata heti kissalle ja välillä muutos vaatii enemmän keinoja sekä kärsivällisyyttä.

Kissanomistajilla on runsaasti erilaisia tiedonlähteitä käytettävänä kissojen ruokintaan liittyen, mutta on selvää, että ihmiset pitävät eläinlääkäreitä suuressa arvossa päätöksiä tehdessään. Kokemukseni mukaan, eläinlääkärien keskuudessa ei ole kuitenkaan yhtä ainoaa näkökulmaa kissojen ruokinnasta, se vaikuttaa riippuvan aika paljon siitä keneltä asiaa kysyy. Kaikki eläinlääkärit eivät ole myöskään saaneet samanlaista koulutusta lemmikkien ravitsemukseen liittyen, ja se on voinut olla jopa hyvin vähäinen. Kissanruokayrityksien verkkosivuilta löytyvään informaatioon tulisi myös suhtautua kriittisesti, sillä siinä on otettava huomioon kaupallinen etu.

Olen ollut kissaryhmien keskustelupalstoilla vuosikaudet ja siellä käytyjen keskustelujen perusteella, monilla kissanomistajilla on lähtökohtaisesti tavoitteena ruokkia kissansa mahdollisimman hyvin. He eivät ole välttämättä aiemmin kiinnittäneet huomiota tuotesisältöön, vaan valinneet halvimman tai parhaimman näköisen pakkauksen, uskoneet markkinointia tai muiden suosituksia. Kissanomistajille on tullut myös yllätyksenä se, että kaikki yritykset eivät tee lemmikinruokaa kohderyhmän hyvinvointi etusijalla. Kaikki eivät ymmärrä, että se kaupan hyllyltä ostettu tuote ei ole automaattisesti terveellinen vaihtoehto lemmikille.

Netissä olen keskustellut myös sellaisten kissanomistajien kanssa, joille kissanruoan laatu ei ole etusijalla, vaan kissan ajatellaan ihan hyvin selviävän huonolaatuisella ravinnolla. Näiden ihmisten kohdalla kuulen usein saman mantran, että pääasia kun kissa on pysynyt hengissä. Kaikki eivät kiinnitä samalla tavalla huomiota lemmikkiensä kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.

Ruokavalion kannalta sisäkissalla ei varsinaisesti ole mahdollisuuksia valita, mitä ruokaa omistaja kaupasta kotiin kantaa. Siinä asetelmassa voi olla hyötynä kissanomistajan perehtyneisyys asiaan, mutta myös ongelmana puutteellinen tieto tai piittaamattomuus sopivasta ruokavaliosta. Ulkokissoilla voi olla etulyöntiasema luonnonvaraisiin saalistajiin nähden, mutta ne ovat samalla myös itse alttiina kaikenlaisille riskeille ja aiheuttavat haittaa ympäristölle. Nykyään on enemmän huomioitavaa siinä, mitä kissojen vapaaksi päästäminen merkitsee luonnon monimuotoisuudelle. Kissojen alkuperäinen tarkoitus ihmisille on muuttanut muotoaan aikojen saatossa ja on meidän ihmisten vastuulla sopeuttaa kissat nyt myös nykyaikaisiin elintapoihin mukaan. Se mitä on tehty ennen vanhaan, ei tarkoita, että samaa perinnettä pitäisi jatkaa nykyäänkin.

Katsomalla nykyajan monipuolisia ruokintamalleja ja alati kasvavaa valikoimaa, on selvää, että suhde kissoihin on kehittynyt ja on kehittymässä edelleen. Kissat aloittivat ihmisten kotien nurkilla tuholaisten torjujina ja siirtyivät koteihin sisälle ruokapurkkien äärelle. Loppujen lopuksi teemme itse omat päätökset kissojen ruokinnan suhteen, mutta mielestäni olisi moraalisesti arveluttavaa sivuuttaa kissan ravinnolliset tarpeet. Kaikkien tulisi olla tietoisia lemmikkieläinten ruokateollisuuden tilanteesta ja ainakin pyrkiä valitsemaan eläinlajille sopivaa ruokaa.

Vuonna 2016 julkaistussa Pet fooled -dokumentissa käsiteltiin säännöstelemätöntä lemmikkieläinruokateollisuutta ja sen haitallisia terveysvaikutuksia erityisesti kissojen ja koirien terveyteen. Suosittelem kaikille katsomaan kyseisen dokumentin, jos sen jostain suoratoistopalvelusta löytää.

Koin olleeni aika hyvin jo perillä siitä, mitä asioita kissanruokinnassa tulisi ottaa huomioon, mutta tutkielman kautta päädyin sellaiseen tuotesisältöjen tulkinnan ja markkinointiväittämiin pyörteeseen, että samaan aikaan tuntui kuin se olisi ollut vasta aiheen suhteen pelkkä pintaraapaisu.

Mitä enemmän luin lemmikinruokayrityksien markkinointikeinoista, sitä enemmän se sai miettimään omia valintojani ja tapoja vaikuttaa asiaan. Lemmikinruokayrityksien ansiosta on nykypäivänä helpompi omistaa lemmikkejä, mutta tiettyjä muutoksia haluaisin markkinointimenetelmiin saada. Nähtäväksi jää, onko meillä kissanomistajilla riittävästi valtaa puuttua räikeimpiin markkinointiväittämiin, että yritykset heräisivät tuottamaan totuudenmukaisempaa sisältöä kissoille. Itse aion jatkaa kissanruokien markkinointimaailman tutkimista myös vapaa-ajallani, jakaen sosiaalisessa mediassa muille kissanomistajille löydöksiäni.

LÄHTEET

Aamuset 2016. Suomessa jopa 1,3 miljoonaa kissaa. Hakupäivä 13.11.2022. <https://aamuset.fi/artikkeli/1613639626>.

Adams, Christian 2022. How to Read Cat Food Labels: Ingredients, Nutrition, and What to Look For. Hakupäivä 25.11.2022. <https://excitedcats.com/how-to-read-cat-food-labels/>.

AFB International. Palatants. Hakupäivä 12.11.2022. <https://afbinternational.com/products/>.

Aherikko, Tuulia 2022. Kissan aktivointi sisätiloissa. Hakupäivä 20.11.2022. <https://www.tassuapu.fi/blogi/kissan-aktivointi/>.

Aiken, Matthew 2021. Building a Pet Food Brand with Social Media. Hakupäivä 17.11.2022. <https://ga-petfoodpartners.co.uk/knowledge-centre/building-a-pet-food-brand-with-social-media/?dynamic>.

Anand, Vejay 2022. Puffed Claims In Petfood Marketing. Hakupäivä 19.11.2022. <https://onlykutts.com/index.php/2022/06/08/puffery-claims-in-petfood-marketing/>.

Ardente, Amanda 2022. Obesity in Cats. Hakupäivä 10.10.2022. https://www.petmd.com/cat/conditions/digestive/c_ct_obesity.

Ask my cats 2022. Can Cats Eat Sugar? Is it Toxic To Your Cat? Hakupäivä 20.11.2022. <https://askmycats.com/can-cats-eat-sugar/>.

Bennie, Helen 2020. The grain-free trends today. Hakupäivä 17.11.2022. <https://globalpetindustry.com/article/grain-free-trends-today>.

Best Friend 2022a. Kissoille. Hakupäivä 19.11.2022. <https://bestfriend.com/fi/collections/for-cats>.

Best Friend 2022b. Treat with love. Hakupäivä 15.11.2022. <https://bestfriend.com/fi>.

Birdlife 2022. Vapaana kulkevat kissat. Hakupäivä 23.11.2022.
<https://www.birdlife.fi/suojelu/lajit/tulokaslajit/vapaana-kulkevat-kissat-ja-linnut/>.

Bitiba 2022. Miamor Ragout Royale säästöpakkaus 36 x 100 g. Hakupäivä 12.11.2022.
https://www.bitiba.fi/shop/kissanruoka/markaruoka/miamor/ragout_royale/491903?variantid=491903.2&qclid=Cj0KCQiApb2bBhDYARIsAChHC9sDqeQ9RVRH6qDQo3KO3BSomHplm4tLGW2_I GT27A70axbT-g5Pp4QaAj8pEALw_wcB.

Bizvibe 2022. Top 10 Largest Pet Food Companies in the World 2022, Top Pet Food Brands / Global Pet Food Industry Factsheet. Hakupäivä 17.11.2022. <https://blog.bizvibe.com/blog/food-beverages/top-pet-food-companies>.

Cat Care Center 2022. The Pros and Cons of Different Types of Cat Food. Hakupäivä 22.11.2022.
<https://www.catcarecenter.com/services/cats/feline-nutrition-cat-food>.

Coates, Jennifer 2021. Cat Nutrition: What Makes a Nutritional Cat Food? Hakupäivä 16.11.2022.
<https://www.petmd.com/cat/nutrition/cat-nutrition-what-makes-nutritional-cat-food>.

Cosgrove, Nicole 2022. How and When Was Cat Litter Invented? (The History of Cat Litter). Hakupäivä 10.10.2022. <https://petkeen.com/when-was-cat-litter-invented/>.

Coty 2022. Decoding cat food labels. Hakupäivä 19.11.2022. <https://3coty.com/decoding-cat-food-labels/>.

Dagsmark 2022. Lähiruokaa lemmikillesi. Hakupäivä 12.11.2022. <https://dagsmarkpetfood.fi>.

Edgard & Cooper 2022. Lemmikinomistajasta lemmikkivanhemmaksi – Eläintenruuan hinnalla ei ole väliä, kunhan se on laadukasta ja terveellistä, sanoo lähes 70 prosenttia suomalaisista. Hakupäivä 16.11.2022. <https://www.epressi.com/tiedotteet/lemmikit/lemmikinomistajasta-lemmikkivanhemmaksi-elaintenruuan-hinnalla-ei-ole-valia-kunhan-se-on-laadukasta-ja-terveellista-sanoo-lahes-70-prosenttia-suomalaisista.html>.

Eläintieto 2022. Kissa luonnossa. Hakupäivä 16.11.2022. <https://www.elaintieto.fi/kissa/kissa-luonnossa-2/>.

FDA 2020. Pet Food Labels – General. Hakupäivä 19.11.2022. <https://www.fda.gov/animal-veterinary/animal-health-literacy/pet-food-labels-general>.

Finder 2022. Dagsmark Petfood Oyj. Hakupäivä 9.11.2022. <https://www.finder.fi/Eläintarvike-+ja+eläinkauppa/Dagsmark+Petfood+Oyj/Mellilä/yhteystiedot/3149208?ref=redirect>.

Finnern 2022. Die Finnern Petfood-Familie. Hakupäivä 10.11.2022. <https://www.finnern.de>.

Foxpak 2022. Pet Food Packaging: 3 trends to follow in 2021. Hakupäivä 20.11.2022. <https://www.foxpak.com/pet-care/pet-food-packaging-trends/>.

Gates, Margaret 2019. A Brief History of Commercial Pet Food. Hakupäivä 25.11.2022. <https://feline-nutrition.org/features/a-brief-history-of-commercial-pet-food>.

Global Pet Foods 2022. Not all Pet Foods are Created Equally. Hakupäivä 25.11.2022. <https://globalpetfoodsairdrie.ca/pet-nutrition/not-all-pet-foods-are-created-equally/>.

Gorvett, Zaria 2021. The hidden reason processed pet foods are so addictive. Hakupäivä 10.10.2022. <https://www.bbc.com/future/article/20210519-the-hidden-reason-processed-pet-foods-are-so-addictive>.

Jardieu, Edie 2022. Good News: Cats Are Good For Your Health. Hakupäivä 10.10.2022. <https://www.lifehack.org/376897/good-news-cats-are-good-for-your-health-2>.

Jess & Jericho 2021. Worst Ingredients in Cat Food. Hakupäivä 15.11.2022. <https://www.caticles.com/ingredients-in-cat-food/>.

Jordan, Tyler 2022. Understanding veterinary pet food claims. Hakupäivä 19.11.2022. <https://www.petfoodprocessing.net/articles/15866-understanding-veterinary-pet-food-claims>.

Kaartinen, Jaakko 2021. Mikä on milleniaali? Hakupäivä 22.11.2022. <https://www.lastenjanuortenkeskus.fi/mika-on-milleniaali/>.

Kauhala, Kaarina 2017. Kissa. Hakupäivä 7.11.2022. <https://vieraslajit.fi/lajit/MX.53004>.

K-Citymarket Iso Omena 2022. Mjau kissanruoka hyytelössä 12x85g liha kala. Hakupäivä 12.11.2022. <https://www.k-ruoka.fi/kauppa/tuote/mjau-kissanruoka-hyytelo-12x85g-liha-kal-7300330035172>.

King, Ingrid 2022. Is Dry Food Bad For Cats? The Real Truth. Hakupäivä 20.11.2022. <https://consciouscat.net/the-truth-about-dry-cat-food/>.

Kivuton 2022. Dagsmark Ilves kanaa hyytelössä kissalle 8 x 80 g. Hakupäivä 12.11.2022. https://www.kivuton.fi/products/dagsmark-ilves-kanaa-hyytelossa-kissalle-8-x-80-g?utm_source=google_shopping_fi&utm_medium=cpc&utm_term=25391-6763660017782&qclid=Cj0KCQiApb2bBhDYARIsAChHC9vwmQ1h93ULMgX6fTv7VaFbK2CBZkHluON4M7vKJ9YTA3pb1nmVKkwaAv-ZEALw_wcB.

Koenig, Gregg 2009. 1984 Purina Happy Cat Food Magazine Ad. Hakupäivä 16.11.2022. <https://www.flickr.com/photos/25692985@N07/3913233365>.

Koirakissaklinikka 2022. Kissan ruokinnasta. Hakupäivä 11.11.2022. <https://koirakissaklinikka.fi/kissa-artikkelit/kissan-ruokinnasta>.

Korpela, Salla 2019. Lemmikit yleistyvät taloyhtiöissä. Hakupäivä 16.11.2022. <https://www.kotitalolehti.fi/lemmikit-yleistyvat-taloyhtiöissa/>.

Kärkkäinen 2022a. Best Friend Bilanx 12x100 g lihapaloja kastikkeessa. Hakupäivä 12.11.2022. https://www.karkkainen.com/verkkokauppa/best-friend-bilanx-12x100-g-lihapaloja-kastikkeessa?id=101412174&qclid=Cj0KCQiApb2bBhDYARIsAChHC9sS9fajag0Oca4psLPScGmkOzyp-504NJL_OriuG3hHYQSNqoid-EaAnZJEALw_wcB.

Kärkkäinen 2022b. Friskies 12 x 85 g hyytelössä kissan täysravinto lajitelma. Hakupäivä 12.11.2022. https://www.karkkainen.com/verkkokauppa/friskies-12-x-85-g-hyytelossa-kissan-taysravinto-lajitelma?id=102255322&qclid=Cj0KCQiApb2bBhDYARIsAChHC9t4YHbPG18IVqaRm84clyM968bmq1qr7UaX7QkWMuNHJkkuLVSGEblaAIS5EALw_wcB.

Kärki, Kirsti 2021. Arvostetaan kaikkia kissoja – ”Maalla on aina ollut kissoja, ja hiirikissoja todella tarvitaan”. Hakupäivä 16.11.2022. <https://alueviesti.fi/2021/08/20/arvostetaan-kaikkia-kissoja-maalla-on-aina-ollut-kissoja-ja-hiirikissoja-todella-tarvitaan/>.

Lankila, Johanna 2018a. Kissan ympäristötarpeet. Hakupäivä 7.7.2022. <https://kissansilmin.com/2018/03/24/kissan-ymparistotarpeet/>.

Lankila, Johanna 2018b. Kissan lajityyppinen ruokinta. Hakupäivä 16.11.2022. <https://kissansilmin.com/2018/03/14/viidesti-paivassa-viirulle/>.

Lankila, Johanna 2021. Ovatko kissani ystäviä keskenään? Hakupäivä 13.7.2022. <https://kissansilmin.com/2021/11/07/ovatko-kissani-ystavia-keskenaan/>.

Maimanen, Anna-Maria 2019. Kissa ei jätä ketään kylmäksi. Hakupäivä 23.11.2022. <https://antroblogi.fi/2019/10/kissa-ei-jata-ketaan-kylmaksi/>.

Mars 2022a. History in the Making. Hakupäivä 19.11.2022. https://fin.mars.com/en/about/history?language_content_entity=en.

Mars 2022b. Sheba. Hakupäivä 19.11.2022. https://esp.mars.com/en/sheba?language_content_entity=en.

Mars 2022c. Whiskas. Hakupäivä 19.11.2022. <https://gbr.mars.com/whiskas>.

Miller, Kelli 2022. How to Read Cat Food Labels. Hakupäivä 19.11.2022. <https://pets.webmd.com/cats/features/how-to-read-cat-food-labels#1>.

Mjau 2022. Doggy ab integritetspolicy. Hakupäivä 9.11.2022. <https://www.mjau.se/integritetspolicy/>.

MTV Katsomo 2022. Hylkäämisiä, hoidon laiminlyöntiä – kissojen kohteluun halutaan muutos. Hakupäivä 16.11.2022. <https://www.mtv.fi/sarja/uutisaamu-33001003/hylkaamisia-hoidon-laiminlyontia-kissojen-kohteluun-halutaan-muutos-1643562>.

Munkevics, Maris & Munkevica, Signe 2017. The most common misleading claims by pet food makers. Hakupäivä 1.10.2022. <https://pet-happy.com/list-of-most-common-misleading-claims-by-pet-food-manufacturers/>.

Murtomäki, Malla 2016. Unohda hullu kissanainen – näin upeita kissoja omistavat naiset oikeasti ovat. Hakupäivä 16.11.2022. <https://www.iltalehti.fi/tosielamaa/a/2016051821585247>.

MustiGroup 2022. Toimintaympäristö – Markkinanäkymät. Hakupäivä 19.11.2022. <https://www.mustigroup.com/fi/sijoittajat/musti-sijoituskohteena/toimintaymparisto/>.

Nestle 2022a. Friskies. Hakupäivä 19.11.2022. <https://www.nestle.com/brands/petcare/friskies>.

Nestle 2022b. Gourmet. Hakupäivä 19.11.2022. <https://www.nestle.com/brands/petcare/gourmet>.

Nestle 2022c. Latz. Hakupäivä 9.10.2022. <https://www.nestle.fi/brands/latz>.

Omaeläinklinikka 2020a. Kissan matolääkitys – Miten kissa kannattaa madottaa? Hakupäivä 22.11.2022. <https://omaelainklinikka.fi/kissan-madotus/>.

Omaeläinklinikka 2020b. Kissan ravitsemukselliset tarpeet. Hakupäivä 10.10.2022. <https://omaelainklinikka.fi/kissan-ruokinta-rc/>.

Ourcatsworld 2015. Discovering the Fillers in Cat Food. Hakupäivä 20.11.2022. <https://www.ourcatsworld.com/2015/06/discovering-the-fillers-in-cat-food/>.

Parker, Richard 2022. Why Is It Difficult For Cats To Digest Carbohydrates? Hakupäivä 22.11.2022. <https://www.seniorcatwellness.com/difficult-for-cats-to-digest-carbohydrates/>.

Peten Koiratarvike 2022. Gourmet Perle Mini Filets kastikkeessa 60x85g. Hakupäivä 12.11.2022. <https://www.petenkoiratarvike.com/kissat/kissanruoka/markaruoka/gourmet-perle-mini-filets-kastikkeessa/121350?64553>.

Petsguide 2021. Preservatives Used In Cat Food. Hakupäivä 20.11.2022. <https://petsguide.livejournal.com/1074180.html>.

Pietiläinen, Petri 2016. Kissojen maailmanhistoria. Helsinki: SKS Kirjat.

Pohju, Janina 2019. Kissan vapaa ruokinta. Hakupäivä 8.8.2022.
<https://janinapohju.wordpress.com/2019/02/09/kissan-vapaa-ruokinta/>.

Pohjola, Jaana 2015. Vapaa nappula passivoi. Hakupäivä 25.7.2022.
<https://elainkoulutus.fi/vapaa-nappula-passivoi/>.

PrimaCat 2022. Nirson kissan ruokinta. Hakupäivä 19.11.2022.
<https://www.primacat.com/kissatietoa/kissan-ruokinta/nirson-kissan-ruokinta>.

PrimaCat Suomi 2022. Hakupäivä 14.11.2022.
<https://business.facebook.com/PrimaCatSuomi/photos/a.167925816623497/5422855034463856>.

PrimaPetPremium 2022. Hyvinvointia lemmikillesi. Hakupäivä 19.11.2022.
<https://primapetpremium.com>.

Purina 2022. Purina History. Hakupäivä 9.11.2022. <https://www.purina.eu/meet-purina/history>.

Purr and Miaow 2019. Why is there sugar in your cat's food? Hakupäivä 3.11.2022.
<https://purrandmiaow.com/blogs/articles/why-is-there-sugar-in-your-cats-food>.

Ruokavirasto 2019. Lue pakkausmerkintöjä ja tee oikeita valintoja lemmikkisi parhaaksi. Hakupäivä 1.10.2022.
<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/yritykset/rehuala/ohjeet/lue-pakkausmerkintoja-ja-tee-oikeita-valintoja-lemmikkisi-parhaaksi.pdf>.

Ruokavirasto 2021. Sivutuotteiden luokittelu. Hakupäivä 1.10.2022.
<https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaimista-saatavat-sivutuotteet-ja-kuolleet-elaimet/elaimista-saatavat-sivutuotteet/sivutuotteiden-luokittelu/>.

Ruokavirasto 2022. Koirien ja kissojen ruoka. Lemmikkirookalaitosten vaatimukset, rekisteröityminen ja hyväksynnän hakeminen. Hakupäivä 10.11.2022.

<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/rehu--ja-lannoiteala/rehut-ja-rehualan-toimijat/elaimista-saatavien-sivutuotteiden-kaytto-elainten-ruokinnassa/koirien-ja-kissojen-ruoka/>.

Saastamoinen, Anni 2018. Iltalehti. Yli miljoona suomalaista asuu yksin – yksinasuvien määrä on lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä. Hakupäivä 10.10.2022.
<https://www.iltalehti.fi/kotimaa/a/a0d721e6-9f13-41f9-ac37-60a4e41f182c>.

Salminen, Sari 2020. Kissojen hyvinvointi Suomessa 2019. Hakupäivä 9.10.2022.
https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/elainten-pito/elainten-suojelu-ja-kuljetus/kissojen_hyvinvointi_suomessa_2019_fi_06102020-final.pdf.

Sanderson, Sherry 2022. MSD Manual Veterinary Manual. Hakupäivä 12.11.2022.
<https://www.msdrveterinary.com/management-and-nutrition/nutrition-small-animals/nutritional-requirements-and-related-diseases-of-small-animals>.

SA-Venues 2022. African Wild Cat. Hakupäivä 22.11.2022. <https://www.sa-venues.com/wildlife/african-wild-cat.htm>.

Silva 2021. Pet Food Trends in 2021. Hakupäivä 17.11.2022. <https://silva-intl.com/blog/pet-food-trends-in-2021>.

Sjögren, Noora 2022. Kissan ravitsemukselliset tarpeet. Hakupäivä 17.11.2022.
<https://roviopetfoods.fi/kissojen-ravitsemukselliset-tarpeet/>.

Sulik, Kelly 2021. Do Cats Need High-Protein Cat Food? Hakupäivä 10.10.2022.
<https://www.petmd.com/cat/nutrition/do-cats-need-high-protein-cat-food>.

Suomen maatalousmuseo Sarka 2022. Kissa viekoon! Hakupäivä 5.10.2022.
<https://sarka.fi/tarinatiinu/kissa-viekoon/>.

Team Pepper 2022. 6 Epic Pet Brand Marketing Campaigns for Inspiration. Hakupäivä 19.11.2022.
<https://www.peppercontent.io/blog/pet-brands-marketing-campaigns/>.

Telkänranta, Helena 2002. Matka kissan mieleen. Helsinki: Sanasilta Oy.

TheCatSite 2022. Does Dry Food Actually Clean Your Cat's Teeth? Hakupäivä 16.11.2022.
<https://thecatsite.com/c/does-dry-food-actually-clean-your-cats-teeth/>.

Tuontitukku 2022. Kissanruoka Latz Sauces Countryside 12x85g kastikkeessa. Hakupäivä 12.11.2022. <https://www.tuontitukku.fi/lemmikit/kissanruoka-latz-sauces-contryside-12x85g-kastikkeessa-herkullinen-kissanruoka-kastikkeessa/p/7613039846964/#description>.

Tokmanni 2022. Whiskas Kissanruoka 12 x 100 g 1+ Perinteinen lajitelma kastikkeessa. Hakupäivä 12.11.2022. https://www.tokmanni.fi/kissanruoka-12-x-100-g-1-perinteinen-lajitelma-ka-8410136004735?gclid=Cj0KCQiApb2bBhDYARIsAChHC9uwpl7x2eOXZzcfXCaGpzlZDk1AZ4wn6o2rK5RqtKViTcw9875YAXwaAm8hEALw_wcB.

Uys, Crystal 2022. Is Dry Food Bad For Cats? The Real Truth. Hakupäivä 16.11.2022.
<https://consciouscat.net/the-truth-about-dry-cat-food/>.

Vanhanen, Noora 2007. Kissan- ja koiranrehujen tuoteselosteet monitulkinnallisia. Hakupäivä 10.10.2022. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2007/01/18/kissan-ja-koiranrehujen-tuoteselosteet-monitulkinnallisia>.

Verkkokauppa 2022. PrimaCat Classic Siipikarja-Mix kissan märkäruoka 85g 24-pack. Hakupäivä 12.11.2022. <https://www.verkkokauppa.com/fi/product/745687/PrimaCat-Classic-Siipikarja-Mix-kissan-markaruoka-85-g-24-PA>.

Volsche, Shelly 2021. New Research Suggests Cat and Dog 'Moms' and 'Dads' Really Are Parenting Their Pets. Hakupäivä 8.11.2022. <https://aspensbrain.institute/blog-posts/new-research-suggests-cat-and-dog-moms-and-dads-really-are-parenting-their-pets>.

Wall, Tim 2016. 7 pet food companies that give back to people, pets. Hakupäivä 17.11.2022.
<https://www.petfoodindustry.com/articles/6087-pet-food-companies-that-give-back-to-people-pets>.

Wall, Tim 2022. Pet food marketing via storytelling about health, quality. Hakupäivä 19.11.2022. <https://www.petfoodindustry.com/articles/11252-pet-food-marketing-via-storytelling-about-health-quality>.

Woodruff 2022a. Millennials right? Hakupäivä 19.11.2022. <https://www.wearewoodruff.com/blog/pets/connecting-with-millennial-pet-owners/>.

Woodruff 2022b. Baby boomer as a pet-owning generation. Hakupäivä 19.11.2022. <https://www.wearewoodruff.com/blog/pets/why-millennials-shouldnt-be-your-only-focus-when-marketing-pet-products/>.

Wsava Global Nutrition Committee 2020. Calorie Needs for an Average Healthy Adult Cat in Ideal Body Condition. Hakupäivä 8.11.2022. <https://wsava.org/wp-content/uploads/2020/07/Calorie-Needs-for-Healthy-Adult-Cats-updated-July-2020.pdf>.

Ylikorpi, Päivi 2014. Kissanhoidon käsikirja. Helsinki: Art House Oy.

Zooplus 2022. Sheba Pouches säästöpakkaus 24 x 85 g. Hakupäivä 12.11.2022. https://www.zooplus.fi/shop/kissat/markaruoka/sheba/pussiruoat/609312?mkt_source=443536&utm_source=pce&utm_medium=vertaafi&utm_content=Kissan_m%25E4rk%25E4ruoka&utm_term=Sheba&product_id=609312.4&utm_campaign=pce.